

Spis treści

1. Stan i zmiany w organizacji Biblioteki	3
2. Zmiany w sieci. Modernizacja bazy lokalowej	3
3. Komputeryzacja.	4
4. Zbiory biblioteczne.	5
5. Czytelnictwo. Promocja. Działalność informacyjna Porównanie wyników za lata 2016/2017	8
5.1 Czytelnictwo dorosłych - wybrane przykłady wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych, promocyjnych.	10
5.2 Czytelnictwo dzieci i młodzieży – problemy, obserwacje. Najważniejsze przykłady form pracy.	24
6. Obsługa osób niepełnosprawnych i specjalnych grup użytkowników.	31
7. Nie dotyczy	
8. Sprawy kadrowe i sytuacja zawodowa bibliotekarzy.	36
9. Finansowanie.	40

W załączeniu:

- Komputeryzacja – Ankieta 2017
- Zestawienie form promocji 2017 – tabela
- Budżet biblioteki 2017– tabela
- Dostępność bibliotek dla osób niepełnosprawnych – tabela
- Digitalizacja – tabela
- Wiek komputerów – tabela
- Ramowy plan działalności na 2018 rok
- Dokumentacja fotograficzna
- Przykłady materiałów promocyjnych

1. Stan i zmiany w organizacji Biblioteki

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach jako samorządowa instytucja kultury zobowiązana jest do kształtowania, promowania i zaspokajania potrzeb kulturalnych, edukacyjnych, informacyjnych i społecznych jej aktualnych i potencjalnych użytkowników. Podejmowane przez instytucję działania służą ogółowi mieszkańców Katowic oraz środowisku ponadlokalnemu.

Struktura organizacyjna Biblioteki jest dostosowana do aktualnych zadań i celów, choć jako jedna z nielicznych instytucji tej rangi nie posiada biblioteki głównej. 35 filii stanowiących trzon funkcjonowania Biblioteki zarządzanych jest poprzez dyrekcję, działy merytoryczne i administrację mieszczące się przy ul. Kossutha 11 w Katowicach.

Brak biblioteki centralnej znacząco ogranicza ofertę i możliwości Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach, co pokazuje porównanie z możliwościami i działaniami bibliotek w innych miastach, posiadających taką placówkę. Ponieważ w roku 2017 pojawił się do zagospodarowania w przestrzeni miejskiej odpowiedni budynek, była siedziba Szkoły Podstawowej nr 10 przy ul. Stawowej 6, ponownie podjęto starania o zgodę na adaptację obiektu na potrzeby Biblioteki.

Zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności poszczególnych komórek organizacyjnych określony został w sposób spójny i przejrzysty w Regulaminie Organizacyjnym.

Radca prawny Biblioteki prowadzi bieżącą analizę zgodności dokumentów wewnętrznych MBP ze stanem faktycznym oraz przepisami wyższej rangi, przedstawiając Dyrektorowi propozycje aktualizacji. W roku 2017 przygotował 12 zarządzeń oraz zakończył proces uzgodnień i systemowego opracowania kompletnych regulacji kancelaryjnych MBP.

2. Zmiany w sieci. Modernizacja bazy lokalowej

W roku 2017 nie zmieniła się liczba placówek sieci bibliotecznej, nie nastąpiła również pożądana modernizacja żadnego obiektu. Szczególnie trudna jest sytuacja Filii nr 20 mieszczącej się w Dąbrówce Małej, przy ul. Strzelców Bytomskich 21 B. Mimo starań społeczności lokalnej, mimo podejmowanych działań przez Dyrekcję MBP, nie udało się pozyskać środków na odnowienie zdegradowanego lokalu ani na dostosowanie go do potrzeb osób niepełnosprawnych. Jako jedyna placówka o takim charakterze w okolicy spełnia szczególnie ważną funkcję społeczną i konieczność zapewnienia godnych warunków użytkownikom i pracownikom nie może podlegać dyskusji.

Także mieszkańcy Murcek wystąpili z propozycją przeniesienia Filii nr 26 z ulicy Samsonowicza 27 do nowocześniejszego i większego lokalu mieszczącego się w budynku Zespołu Szkół nr 2, przy ul. W.Goetla 2. Jedna z najbardziej zauważalnych i cieszących się uznaniem instytucji w dzielnicy mieści się w zbyt małym pomieszczeniu, co znacząco ogranicza jej możliwości. Także i ta sprawa pozostała bez rozwiązania.

W roku 2017 Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach ze środków własnych oraz pozyskanych w ramach Budżetu Obywatelskiego:

- Filie nr 6, 26, 32, 5 Mł, 24, 36, 25 wyposażyła w nowe mebelki do kąpoków dziecięcych, a kilka z nich także w dywaniki;
- wyposażyła Filię nr 24 w nowe meble biblioteczne – regały, ladę, stanowiska komputerowe, krzesła i stoły, co znacząco podniosło komfort użytkowania i estetykę lokalu;
- w Filiach nr 23, 11 oraz 17 wymieniła część umeblowania kąpoków czytelniczych (zakupiono krzesła, stoły, fotele);

- Filie nr 1, 11 oraz 17 otrzymały nowe akcesoria do organizacji wystaw (sztalugi, tablice typu alu-klik);
- zakupiła nowe regały do przechowywania i prezentacji audiobooków (F.1 i F.6).

W ramach środków własnych możliwe było wykonanie jedynie najbardziej niezbędnych prac modernizacyjnych:

- odnowiono sposobem gospodarczym pomieszczenia Filii nr 31, tj. wymieniono uszkodzone powłoki tynkarskie i pomalowano pomieszczenia wypożyczalni;
- w Filii nr 32 odświeżono salę audytoryjną;
- celem poprawy warunków termicznych w pomieszczeniach Filii nr 17 zamontowano i uruchomiono klimatyzację;
- odnowiono elementy małej architektury na terenie ogrodu Filii nr 14;
- wymieniono oświetlenie w pomieszczeniach wypożyczalni Filii nr 1;
- pomalowano pomieszczenia Filii nr 28 oraz dokonano zmiany ich aranżacji;
- celem poprawy estetyki Filii nr 9 zastąpiono część zużytej stolarki drzwiowej nowym systemem drzwi przesuwanych, wymieniono także na nowsze zużyte piece akumulacyjne;
- unowocześniono w Filiach nr 7, 10 oraz w Filii nr 32 instalację alarmową wymieniając jednostki centralne;
- wymieniono napęd drzwi rozsuwanych w Filii nr 16.

Ponadto w Filii nr 13 zastąpiono mniej wydajny i droższy system grzewczy oparty na piecach akumulacyjnych miejską instalacją c.o.

3. Komputeryzacja

Zadania w dziedzinie komputeryzacji wykonuje i nadzoruje Dział Informatyczny, którego pracownicy administrują i konfiguruje sieci, zarządzają systemami operacyjnymi oraz serwerami biblioteki, a także pełnią nadzór nad sprawnym działaniem sprzętu komputerowego i multimedialnego.

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. zarejestrowano 341 608 odsłon strony internetowej Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach oraz 2 541 odsłon strony BIP. Liczba czytelników odwiedzających stronę OPAC WWW wynosi ogółem 466 842 osoby, w tym: zalogowani czytelnicy - 139 518 osób. Zanotowano 1943 odwiedziny OPAC WWW bibliografia Katowic.

W 2017 roku Dział Informatyczny zrealizował m.in. następujące zadania:

- 1) zakup dysków twardych do serwera plików, wymiana i konfiguracja zakupionych dysków,
- 2) zakup dysków do serwera System Symfonia oraz reinstalacja serwera,
- 3) zakup tablic interaktywnych ze środków pochodzących z budżetu obywatelskiego dla Filii nr 11, Filii nr 27 oraz Filii nr 36. Instalacja i konfiguracja urządzeń w ww. filiach,
- 4) zakup programów edukacyjnych oraz instalacja na tablicach interaktywnych,
- 5) zakup 24 komputerów ze środków pochodzących z Budżetu Obywatelskiego; instalacja i konfiguracja w filiach: F32 – 3 szt., F28 – 2 szt., F27-2 szt., F26 – 1 szt., F21 – 2 szt., F16 – 2 szt., F14 – 1 szt., F13 – 2 szt., F12 – 2 szt.; F10 – 2 szt., F9 – 2 szt., F8 – 1 szt., F3 – 2 szt., F1 – 2 szt.,
- 6) zakup 7 firewall ze środków pochodzących z Budżetu Obywatelskiego; konfiguracja i instalacja w filiach: F1, F9, F10, F21, F27, F28, F32,
- 7) zakup 6 drukarek igłowych z Budżetu Obywatelskiego przeznaczonych do wydruków z systemu bibliotecznego „ProLib M21” zainstalowane w filiach: F8, F12, F13, F14, F16, F26,
- 8) zakup 4 monitorów LCD z Budżetu Obywatelskiego zainstalowane w filiach: F10, F21, F28, F32,

- 9) zakup 9 czytników kodów kreskowych środki pozyskane z Budżetu Obywatelskiego konfiguracja i instalacja w filiach: F1, F8, F9, F12, F13, F16, F27, F32 – 2szt.,
- 10) konfiguracja usług domenowych,
- 11) wymiana uszkodzonego urządzenia tworzącego bezpieczne połączenie (ProLib) pomiędzy centralą a filiami; konfiguracja bezpiecznych połączeń (tuneli) w centrali oraz we wszystkich filiach,
- 12) naprawa switch'a utrzymującego połączenie pomiędzy serwerami ProLib, Działu Finansowo-Księgowego, serwera WWW a komputerami w centrali,
- 13) podpisanie nowej umowy z firmą Orange, na świadczenie usługi dostępu do Internetu w filiach – w tym uruchomienie połączenia światłowodowego w Filiach nr: 5 Mł., 10, 11, 23, 25,
- 14) zakup, ze środków z Budżetu Obywatelskiego, konsol XboxOne wraz z zestawem gier, dla Filii nr 10, Filii nr 12, Filii nr 17,
- 15) konfiguracja konsol XboxOne oraz założenie kontroli rodzicielskiej (Filie nr 10, 12 i 17).
- 16) zmiana serwera pocztowego - przeniesienie skrzynek i konfiguracja usługi,
- 17) ujednolicenie programów pocztowych w MBP Katowice,
- 18) obsługa systemów SEKAP i ePUAP.

W dniach 20-21 października 2017 r. odbyła się w Miejskim Domu Kultury Filia „Dąb”, przy ul. Krzyżowej 1, dwudniowa konferencja szkoleniowa dla bibliotekarzy – Wejdź do gry. Kultura czytania i twórczego działania w bibliotece. Konferencja zorganizowana została przez pracowników działu Metodyki, Analiz i Promocji, przy aktywnym wsparciu pracowników Działu Informatycznego oraz Pracowni Plastycznej. Rola Działu Informatycznego polegała na przygotowaniu elektronicznego formularza zgłoszeniowego dla osób chcących wziąć udział w konferencji – w wykładach oraz/lub warsztatach. Formularz został opublikowany na stronie internetowej Biblioteki, wraz ze szczegółowymi informacjami na temat prelegentów, tematów wykładów oraz warsztatów.

W czasie trwania konferencji pracownicy Działu dbali o sprawny jej przebieg – obsługiwali sprzęt elektroniczny niezbędny prelegentom podczas wykładów, sprawowali nadzór nad sprawnym działaniem urządzeń technicznych oraz zapewnili, na czas trwania wydarzenia, łącze internetowe wi-fi z którego korzystać mogli uczestnicy – prelegenci oraz goście.

Wszystkie przeprowadzone w 2017 roku prace i wydatki były planowe i miały na celu: wykrywanie, zapobieganie i korygowanie błędów związanych z przetwarzaniem i przepływem informacji w systemach i aplikacjach użytkowych wspomagających pracę Biblioteki, wdrażanie narzędzi zapewniających bezpieczeństwo danych i systemów informatycznych, minimalizowanie ryzyka wystąpienia awarii i niestabilnej pracy systemów informatycznych, zabezpieczenie danych we wszystkich placówkach Biblioteki.

Ankieta dot. komputeryzacji 2017 r. Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach w załączeniu do sprawozdania.

4. Zbiory biblioteczne

Stan zbiorów MBP w Katowicach na dzień 31 grudnia 2017 roku.

Rodzaj zbiorów	2016	2017	uwagi
KSIĄŻKI	Ilość vol.	Ilość vol.	
D – Literatura dla dorosłych	377.751	375.052	
M – Literatura dla dzieci i młodzieży	135.891	134.566	
P – Literatura popularnonaukowa	284.047	275.863	
Razem książki	797.689	785.481	
ZBIORY SPECJALNE			
Materiały dźwiękowe, w tym:			
Nagrania dźwiękowe muzyczne płytach CD/DVD	72	72	Filia nr 32
Książki mówione na płytach CD/DVD	15.255	18.407	Filie nr: 1,6, 9, 11,12, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 21,25,26, 28, 32, 33, 35, 36, 5Mł
książki mówione na kasetach magnetofonowych	1.677	1.671	Filia nr 1
książki mówione w formacie Czytaka	1.597	1.597	Zbiory dla osób niepełnosprawnych (licencja na podstawie Art.33 ¹ Ustawy o prawie autorskim (Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631)
LARIX	315	1.248	
Razem zbiory specjalne	18.916	22.995	

W 2017 roku fundusze na zakup książek i audiooboków wyniosły 462.052,04 zł i pochodziły z następujących źródeł:

- Urząd Miasta Katowice – 295.052,04 zł (w tym z Budżetu Obywatelskiego 271.800,00 oraz w ramach aktywizacji starszych osób dla Bibliotecznego Klubu Seniora : 2.500,00),
- MKiDN – 164.000,00 zł.
- dar pieniężny Czytelniczki dla Filii nr 17 w wysokości : 3000 zł.

4.1. Polityka gromadzenia zbiorów.

Łącznie środki finansowe w wysokości 407.371,19 zł pozwoliły na zakup 20.194 vol. książek.

Średnia cena zakupionej książki wynosiła 20,17 zł (średnia cena książki kupionej w 2016 r. wynosiła 20,06).

Wskaźnik zakupu książki tradycyjnej w 2017 r wyniósł 6,79, w stosunku do 2016 (8,42) zmalał o 1,63.

Dokonując zakupu książek w 2017 roku preferowano przede wszystkim nowości literatury pięknej dla dorosłych oraz dzieci i młodzieży. Literatura naukowa była kupowana w mniejszej ilości, ponieważ spadło zainteresowanie obecnością książek naukowych w bibliotekach. Czytelnicy w minimalnym stopniu wykazywali zainteresowanie księgozbiorem podręcznym, w związku z czym w zakupy tego typu pozycji ograniczyliśmy do minimum.

Zakup książek był dokonywany na podstawie ofert internetowych AZYMUTU. Dostawca kilkakrotnie uzupełniał swoją ofertę o specjalne zamówienia MBP Katowice. Przy zakupie kierowano się przede wszystkim dezzyderatami czytelników (fundusze z Budżetu Obywatelskiego), również propozycjami zgłaszanymi przez pracowników filii, recenzjami książek zawartymi w prasie fachowej, a także rozeznaniem rynku dokonywanym przez pracowników działu.

W 2017 roku przyrost zbiorów książkowych, w podziale na źródła finansowania wyglądał następująco:

Przyrost zbiorów książkowych w 2017 roku:		
Źródła finansowania	Ilość vol.	Kwota w zł
Budżet Obywatelski 2017	11.266	224.800,00
Dotacja podmiotowa UM Katowice	1.222	23.250,97
MKiDN	7.657	156.319,15
Dary pieniężne	149	3.000,00
Zakup razem	20.194	407.371,19
dary	7.654	202.410,29
zamiany	237	6500,09
inne	3	55,61
razem	28.088	616.337,18

Struktura przybytków (kupno, dary, zamiany, inne) książkowych w 2017 roku kształtowała się następująco:

Beletrystyka – 17.473 vol. - 62 %

Literatura popularnonaukowa – 5.152 vol. - 18 %

Literatura dla dzieci i młodzieży - 5.463 vol. - 20 %

razem: 28.088 vol. - 100%

Zbiory pozaksiążkowe 2017 rok

W ramach poszerzania zbiorów pozaksiążkowych zakupiono w 2017 roku:

książka mówiona nagrania na CD (AUDIOBOOKI):

kupiono 3.009 zestawów (tytułów) za kwotę 54.680,85 zł, w tym:

- z Budżetu Obywatelskiego 2.598 audiobooków na kwotę 47.000,00 zł,

- ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach realizacji zadania Programu BN „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych” zakupiono 411 egz. o wartości 7.680,85 zł.

Średnia cena zakupionego audiobooka wynosiła 18,17 zł (średnia cena audiobooka w 2016 wynosiła 17,39).

Ponadto z darów pozyskano 1092 zestawy o wartości 5.254,63 zł, a z zamiany 2 vol. na kwotę 35,50 zł.

Audiobooki oprócz oddziału książki mówionej kupowane były także dla następujących Filii nr: 9,11,12,13,14,15,16,17,21,25,28,32,33,35,36,5M. Fundusze z Budżetu Obywatelskiego pozwoliły na zakup audiobooków dla dodatkowych Filii nr: 6, 26.

Przyrost książki mówionej ogółem wyniósł 4.116 zestawów na kwotę 60.204,32 zł

Przyrost zbiorów pozaksiążkowych w 2017 roku:		
Źródła finansowania	Ilość w vol.	Kwota w zł
Budżet Obywatelski 2017	2.598	47.000,00
MKiDN	411	7.680,85

Zakup razem	3.009	54.680,85
dary	1.092	5.254,63
zamiany	2	35,50
inne	13	233,34
razem	4.116	60.204,32

broszury:

Zakup 4 vol. o wartości 180,01 zł.

Zakupiono również materiały do użytku służbowego o wartości : 36,38 (2 vol.)

Selekcja zbiorów w 2017 r.

Kompleksowej selekcji poddano zbiory w Filiach nr: 9, 10, 13, 18, 22, 23, 28 i 31. Do ubytowania przekazano głównie książki zaczytane oraz dublety.

Udostępnianie zbiorów 2017 r.

Biblioteka oferuje czytelnikom dostęp do IBUK Libra – platformy książek elektronicznych. Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach w roku 2015 dołączyła do Konsorcjum IBUK Bibliotek Publicznych Województwa Śląskiego. Dzięki tej współpracy czytelnicy Biblioteki otrzymują dostęp do publikacji elektronicznych na platformie IBUK Libra. Czytelnia online działa na każdym urządzeniu elektronicznym mającym dostęp do Internetu. Łącznie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. odnotowano 5362 otwarcia (pobrania publikacji), w tym przeczytano 52.985 stron, podczas 989 logowań. Czas czytania wyniósł łącznie 81dni, 16 godzin, 37 minut i 7 sekund. <http://libra.ibuk.pl/>

Prasa 2017 rok

Umowa zawarta z „Ruch” Spółka Akcyjna na prenumeratę czasopism w 2017 roku podpisana była na kwotę 39.306,05 zł. Obejmowała ona 191 tytułów prasy krajowej i 6 tytułów prasy obcojęzycznej.

Wszystkie filie otrzymywały w darze miesięcznik „Śląsk”(dar UM Katowice). Poza umową kupiono kwartalnik „Fabryka Silesia” dla pięciu Filii nr: 11,12,13,14,27. Wśród tytułów prasy fachowej prenumerowane były: „Biblioteka Publiczna”, „Bibliotekarz”, „Poradnik Bibliotekarza”, „Biblioteka w Szkole”, „Guliwer”, „Magazyn Literacki Książki”, „Nowe Książki”, „ Ryms” oraz „Zagadnienia Informacji Naukowej”.

5. Czytelnictwo. Promocja. Działalność informacyjna **Porównanie wyników za lata 2016/2017**

	Stan na 31.12.2016 r.	Stan na 31.12.2017 r.	+/-	%
Liczba filii bibliotecznych	35	35	Bez zmian	Bez zmian
Stan zbiorów	797.689	785.481	- 12.208	-1,5

Liczba czytelników	55.081	54.336	-745	- 1,3
Liczba czytelników do lat 15	9.168	8.987	- 181	- 1,9
Odwiedziny w bibliotece	738.890	720.216	-18.674	- 2,5
Liczba użytkowników Internetu:	36.727	33.063	-3.664	- 9,9
Liczba wypożyczeń ogółem (bez czasopism):	1.100.438	1.077.667	- 22.771	- 2,0
W tym				
Literatura piękna dla dzieci:	152.504	153.764	+ 1.260	+ 0,8
Literatura piękna dla dorosłych	746.789	727.819	-18.970	- 2,5
Literatura popularnonaukowa i naukowa	161.699	153.859	- 7.840	- 4,8
Liczba wypożyczeń zbiorów specjalnych	39.446	42.225	+ 2.779	+ 7,0
Udostępnienia prezencyjne:				
książek	50.036	47.729	- 2.307	- 4,6
czasopism nieoprawnych	78.378	72.757	- 5.621	- 7,1
zbiorów specjalnych	1.248	2.980	+ 1.732	+ 138,7
udzielonych informacji	60.151	63.283	+ 3.132	+ 5,2
odwiedziny	154.815	149.674	- 5.141	-3,3

Po przeprowadzeniu analizy danych statystycznych za 2017 r. stwierdzono w porównaniu do roku ubiegłego:

- spadek liczby czytelników o 1,3%,
- spadek liczby wypożyczeń książek i audiobooków o 2 %
- wzrost liczby wypożyczeń książek audio o 7,0 %.

Rok 2017 zakończył się spadkiem wielu wskaźników statystycznych mimo sporych środków finansowych pozyskanych z Budżetu Obywatelskiego na zakup nowości wydawniczych.

Jedynie, a jest to tendencja kilkuletnia, rośnie wykorzystanie audiobooków. Prawdopodobnie bez dodatkowych środków z Budżetu Obywatelskiego spadki byłyby znacznie większe. Trwała tendencja spadkowa czytelnictwa tradycyjnych książek, potwierdzana wszystkimi badaniami, wiąże się zarówno z mniejszymi potrzebami i kompetencjami czytelnictwa Polaków, jak i zmianą źródeł zaopatrzenia się w lekturę (poza tradycyjną książką także

audiobooki i e-booki) – oprócz bibliotek zakupy w księgarniach i sieci, dostęp do serwisów udostępniających literaturę. Preferencje czytelników coraz bardziej się różnicują, także wspólny kanon jest coraz mniejszy, coraz trudniej zatem sprostać wszystkim oczekiwaniom czytelników. Możliwość zaspokajania oczekiwań wyrażonych w dezyderatach pozwala na zakup poza bestsellerami także bardziej niszowych tytułów, wszystko to zawsze będzie za mało wobec oferty tytułów dostępnych na rynku.

Biblioteka prowadzi różne formy pracy z książką. Proponuje czytelnikom spotkania z pisarzami, poetami, redaktorami, podróżnikami, koncerty, wystawy, zajęcia edukacyjne, konkursy. Uczestniczy w kampaniach ogólnopolskich i włącza się w inicjatywy kulturalne oraz społeczne miasta. Udział we wszystkich imprezach organizowanych przez Bibliotekę jest bezpłatny.

5.1. Czytelnictwo dorosłych - wybrane przykłady wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych, promocyjnych

5.1.1 Sposoby promocji czytelnictwa, wydarzenia popularyzacyjne, warsztaty kierowane do dorosłych

Spośród wielu wydarzeń na początek wymienić warto odbywające się co miesiąc kiermasze książek antykwarycznych „Złap bakcyła na czytanie!” – w Filii nr 14 w pierwszą sobotę miesiąca, natomiast w Filii nr 32 w pierwszy poniedziałek miesiąca – oba w godzinach otwarcia biblioteki. Zakupić można, w atrakcyjnej cenie, książki wycofane ze zbiorów Biblioteki – zarówno literaturę piękną, jak i popularnonaukową, beletrystykę, książki dla dzieci i młodzieży, podręczniki szkolne, poradniki, książki tematyczne, tomiki poezji i wiele innych.

Przykłady interesujących wydarzeń :

- **Way to Bangladesh** – projekcja filmu oraz spotkanie z jego twórcami - Agnieszką Błaszczuk oraz Pawłem Brzenczkim (11 stycznia, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Spotkania w obecności Światła** – wernisaż wystawy obrazów, ilustracji oraz innych form artystycznych autorstwa Agnieszki Jasińskiej (12 stycznia, Filia nr 14, ul. Piastów 20).
- **W świątecznym czasie kolęd** – spotkanie kolędowo - poetyckie z Ewą Pytel-Polak, solistka Opery Śląskiej w Bytomiu oraz Małgorzatą Krzyż-Pastuszek, poetką (25 stycznia, Filia nr 33, ul. Ks. Markiecki 44 A).
- **Rowerem przez Kubę** – spotkanie ze Zdzisławem Majerczykiem, malarzem Grupy Janowskiej, emerytowanym podróżnikiem, górnikiem. Spotkanie w ramach cyklu Czytelnicy-podróżnicy (20 lutego, godz. 16.30, Filia nr 33, ul. Ks. Markiecki 44 A).
- **Chiny – w kraju ryżu, herbaty i smoków** – spotkanie z podróżnikami Anną i Jarkiem Durbas. Spotkanie w ramach cyklu Czytelnicy-podróżnicy (22 lutego, Filia nr 20, ul. Strzelców Bytomskich 21).
- **Rady i porady dla seniorów. Jak nie poddać się depresji** – spotkanie z psychologiem Danutą Korolow (13 marca, Filia nr 36, ul. Gen. Hallera 28).
- **Sztambuch rodzinny, czyli w poszukiwaniu własnych korzeni** – spotkanie z Janem Rzymelką – geologiem, doktorem nauk humanistycznych, siedmiokrotnym posłem na Sejm i założycielem Związku Górnośląskiego (15 marca, Filia nr 22, ul. Słowiańska 1).
- **Inność, odmiennosc, niepełnosprawność** – szkolenie prowadzone przez Igę Zakrzewską-Morawek, autorkę książki Świat według Żunia i bloga literackiego ACHONDROPLAZJAK, wyróżnionego nagrodą specjalną Onetu Blog Roku 2014. W programie spotkanie z

Grzegorzem Zalewskim z Wydawnictwa Linia i prezentacja książek z serii Biała Plama (22 marca, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

- **Górskie spotkania – spotkanie z Ryszardem Pawłowskim** – himalaistą, oraz Ryszardem Zawadą – pasjonatem gór i autorem książki *Moje wyprawy z Ryszardem Pawłowskim*. W programie: pokaz filmów i prezentacja książki (23 marca, Filia nr 32, ul. Grzybski 19 A).

- **Impresja** – monodram Marcina Błaszczyka z grupy teatralnej Teoria Szarości, połączony z koncertem akordeonistów Adama Buczka i Marcina Stolarczyka (31 marca, Filia nr 33, ul. Ks. Markiejski 44 A).

Tydzień Kultury Żydowskiej w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Katowicach 4-11 marca 2017 r.

W ramach przedsięwzięcia zorganizowane zostały spotkania poświęcone Izraelowi, tematyczny kiermasz książek antykwarycznych, prelekcje literackie oraz warsztaty artystyczno-edukacyjne dla dzieci i wystawy np.:

Bajtle grają w drejdl!

Warsztaty dla dzieci prowadzone przez Annę Koszykowską – edukatorkę i judaistkę z Domu Pamięci Żydów Górnośląskich, Oddział Muzeum w Gliwicach.

6 marca, Filia nr 14, ul. Piastów 20

Żydowskie skarby – opisanie świata minionego.

Prelekcja i warsztaty dla młodzieży, prowadzone przez Dariusza Walerjańskiego – historyka, badacza historii Żydów na Górnym Śląsku, publicysty, fotografa, obrońcy zabytków kultury żydowskiej.

7 marca, Filia nr 7, ul. Franciszkańska 25

Izrael – skarby UNESCO.

Spotkanie z Maciejem Kołodziejczykiem – podróżnikiem, doktorem geografii, członkiem Klubu Laurazja. 7 marca, Filia nr 11, Grażyńskiego 47

Asz od nowa.

Kontrowersyjny Szalom Asz.

Prelekcja dr Agaty Katarzyny Dąbrowskiej – adiunkta w Katedrze Studiów Europejskich Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego.

9 marca, Filia nr 1, ul. Ligon 7

Radość Święta Purim.

Spotkanie dla dzieci prowadzone przez dr Agatę Katarzynę Dąbrowską – adiunkt w Katedrze Studiów Europejskich Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego. W programie m.in. śpiewanki i rymowanki, nauka pisania w Jidysz, poznawanie powstania i obchodów Święta Purim.

10 marca, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B

Zdjęcia dokumentujące Tydzień Kultury Żydowskiej:

<http://mbp.katowice.pl/galeria/303-tydzien-kultury-zydowskiej-fotogaleria>

- **Podróż za wschodnią granicę – baśnie Ukrainy, Białorusi i Mołdawii** – wernisaż wystawy ilustracji Joanny Kowalskiej (5 kwietnia, Filia nr 30, ul. Rybnicka 11).

- **Lamenty duszy i gitary** – tradycyjne polskie pieśni wielkopostne w aranżacji na gitarę akustyczną, w wykonaniu Patryka Filipowicza (7 kwietnia, Filia nr 33, ul. Ks. Markiejski 44 A).

- **Sztuka pięciu żywiołów** – wernisaż wystawy ceramiki autorstwa Beaty Mutke (11 kwietnia, Filia nr 14, ul. Piastów 20).
- **Frywolitka – koronka utkana marzeniami** – wernisaż wystawy koronki artystycznej Lidii Zaczek oraz malarstwa olejnego Agnieszki Jasińskiej. W programie: koncert muzyczny na pianino i skrzypce w wykonaniu Beaty i Adama Musialskich (21 kwietnia, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Moja dzielnica nie jest mi obojętna!** – spotkania dla mieszkańców Katowic, organizowane wraz ze Związkiem Górnośląskim, w ramach programu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich. Podczas spotkań mieszkańcy, pod okiem szkoleniowców, dokonywali diagnoz problemów i szans stojących przed ich dzielnicami, a także brali czynny udział w tworzeniu ich minimonografii (19 kwietnia, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B; 11 maja, Filia nr 15, ul. Przyjazna 7 A; 12 czerwca, Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47, Filia nr 10, ul. Radockiego 70 A; 15 listopada, Filia nr 27, ul. Szarych Szeregów 62).
- **Kostuchna. Między Piotrowicami, Podlesiem a Murckami** – spotkanie z prof. Ryszardem Kaczmarkiem i dr. Jakubem Grudniewskim, autorami książki Kostuchna. Monografia historyczna (27 kwietnia, Filia nr 27, ul. Szarych Szeregów 62).
- **3.wiek twór3 4** – wernisaż wystawy prac plastycznych słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku (18 maja, Filia nr 14, ul. Piastów 20).
- **Mustang. Tajemnicza kraina w nepalskich Himalajach** – spotkanie z podróżnikami Anną i Jarosławem Durbas, w ramach cyklu Czytelnicy-podróżnicy (18 maja, Filia nr 20, ul. Strzelców Bytomskich 21).
- **Koncert muzyki filmowej** – koncert na skrzypce i pianino w wykonaniu Beaty Musialskiej i Adama Musialskiego (19 maja, godz. 17.30, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Cudze chwalicie...** – wernisaż wystawy rysunku lawowanego i akwareli Barbary Zientary-Chmiel (23 maja, godz. 17.30, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Przemysł po przemyśle** – spotkanie z red. Krzysztofem Karwatem, redaktorem naczelnym kwartalnika kulturalnego Fabryka Silesia (24 maja, Filia nr 36, ul. Gen. Hallera 28).
- **Lhotse 8511** – pierwszy i ostatni ośmiotysięcznik Jerzego Kukuczki – spotkanie z Ignacym „Walkiem” Nendzą, alpinistą, członkiem Klubu Wysokogórskiego, zorganizowane w ramach cyklu Czytelnicy-podróżnicy (25 maja, Filia nr 1, ul. Ligonía 7).
- **Moja Mała Amazonia** – spotkanie z cyklu Czytelnicy-podróżnicy z Lesławem Kłosem, podróżnikiem, fotografem, miłośnikiem kultur indiańskich Ameryki Południowej. W programie: projekcja filmu z wyprawy do Amazonii, prezentacja zdjęć oraz koncert gitarowy (31 maja, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Kolumbia – Perła Ameryki Południowej** – spotkanie z dr. Antonim Winiarskim, fizykiem, podróżnikiem, emerytowanym nauczycielem akademickim Uniwersytetu Śląskiego, zorganizowane w ramach cyklu Czytelnicy-podróżnicy (7 czerwca, Filia nr 27, ul. Szarych Szeregów 62).
- **Wyobrażenie** – wernisaż wystawy fotografii Agnieszki Majnusz ze Śląskiej Jednostki Towarzystwa Pomocy Głuchoniewidomych oraz Magdaleny Nowak z Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach. Wystawa pokazuje, w jaki sposób osoby głuchoniewidome poznają otaczający je świat (20 czerwca, Filia nr 14, ul. Piastów 20).
- **Akcent na sztukę** – wernisaż wystawy prac wykonanych przez grupę plastyczną Akcent (23 czerwca, Filia nr 32, ul. Grzybski 19 A).
- **Grafika** – finisaż wystawy prac graficznych Marty Wojtaszek, studentki Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach (30 czerwca, Filia nr 30, ul. Rybnicka 11).
- **Japoński Madžong** – nauka gry w Japońskiego Madžonga, prowadzona przez Łukasza Grzybowskiego z Górnośląskiego Związku Madžonga (14 kwietnia, 27 maja, 17 czerwca, Filia nr 35, ul. Słowackiego 20).

- **Dr Ryszard Nakonieczny** – wykład dotyczący architektury powojennego modernizmu w Katowicach i dziejów budowy dzielnicy Tysiąclecie. Spotkanie organizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem na rzecz dzieci i młodzieży KORCZAK (16 września, Filia nr 25, ul. B. Chrobrego 2).
- **Jerzy Kukuczka – 30. rocznica zdobycia Korony Ziemi** - spotkanie Ignacym „Walkiem” Nendzą, himalaistą, alpinistą, podróżnikiem, członkiem Klubu Wysokogórskiego w Katowicach, przyjacielem Jerzego Kukuczki (21 września, Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47).
- **Wykop mnie do Ugandy** – relacja z podróży Marcina Kupczaka - podróżnika, Ślązaka, autora bloga Hanys on tour. Spotkanie z cyklu Czytelnicy-podróznicy, organizowane wspólnie ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Dąbrówki Małej i Burowca (28 września, Filia nr 20, ul. Strzelców Bytomskich 21).
- **Koncert na pożegnanie lata** – koncert zespołu Estetique Brass Quartet w składzie: Dariusz Tkaczyk – trąbka, Michał Wochal – trąbka, Wiktor Tukaj – waltornia, Michał Nejman – puzon. W programie: muzyka rozrywkowa i filmowa (29 września, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Zobaczyć zapomniane** - prelekcja i pokaz filmów z eksploracji obiektów opuszczonych i zapomnianych grupy Urbex Siemianowice (29 września, Filia nr 30, ul. Rybnicka 11).
- **Śląsk znany i nieznany** - śląskie rozmowy twórców ze Śląska. Gośćmi byli: Aleksander Lubina - germanista, tłumacz, publicysta, pisarz; Leszek Jęczmyk - twórca ludowy, Ślązak Roku 2006; Ginter Pierończyk - emerytowany górnik, który został pisarzem, autor Trylogii Załęskiej (4 października, Filia nr 33, ul. Ks. Markiecki 44 A).
- **W pryzmacie** - wieczór poetycko-muzyczny oraz wernisaż wystawy prac Janiny Partyka-Pojęty. Muzyka i śpiew: Eugeniusz Szwarcer, Krzysztof Soska, Oliwia Kobuszewska-Engler, Marek Broda, Andrzej Skupiński. Poezja: Janina Partyka-Pojęta, Jarosław Engler, Jacek Laskowski, Andrzej Skupiński, Paweł Engler (6 października, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Stosy nie zapłoną** - wernisaż wystawy ilustracji Asi Kowalskiej, studentki Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach (9 października, Filia nr 30, ul. Rybnicka 11).
- **Życie pieśniczką pisane** – spotkanie z Grzegorzem Płonką, wokalistą zespołu Ligocianie, autorem książek o Ligocie i Panewnikach (12 października, Filia nr 32, ul. Grzybski 19 A).
- **Spotkanie z Kamilem Durczakiem** – dziennikarzem radiowym i telewizyjnym, redaktorem naczelnym portalu Silesion.pl (25 października, Filia nr 27, ul. Szarych Szeregów 62).
- **Konsumencie masz prawo** - spotkanie z Iwoną Zapart, prezesem Federacji Konsumentów oddział w Katowicach (25 października, Filia nr 33, ul. Ks. Markiecki 44 A).
- **Polska pieśnią malowana** – koncert pieśni patriotycznych w wykonaniu chóru Fermata, pod dyktando Magdaleny Pilarczyk. Koncert z okazji Narodowego Święta Niepodległości (8 listopada, Filia nr 32, ul. Grzybski 19 A).
- **Islandia jest kobietą** – relacja Piotra Mitki z rowerowej wyprawy po Islandii. Spotkanie w ramach cyklu Czytelnicy-podróznicy, organizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Burowca i Dąbrówki Małej (9 listopada, Filia nr 20, ul. Strzelców Bytomskich 21).
- **Tischner po góralsku** – spotkanie literacko-muzyczne w 20. rocznicę wydania Historii filozofii po góralsku, z udziałem Kamalii Kozieł – słowo czytane i Jana Kudełki – gitara (17 listopada, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Podziel się historią: krótka historia Alei Roździeńskiego** – spotkanie z Michałem Bulsą, pracownikiem Muzeum Historii Katowic. Spotkanie organizowane wspólnie ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Dąbrówki Małej i Burowca (22 listopada, Filia nr 20, ul. Strzelców Bytomskich 21).
- **FotEle na staż!** – finisaż wystawy fotografii uczniów i absolwentów Technikum Fotograficznego i Technikum Elektronicznego Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących nr 3 (27 listopada, Filia nr 32, ul. Grzybski 19 A).

- **Od abstrakcji do realizmu** – wernisaż wystawy malarstwa Adama Waltera Meisnerowicza, połączony z prezentacją wierszy artysty (27 listopada, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Malarstwo, rzeźba i inne** – wernisaż wystawy prac Janiny Świtały (1 grudnia, Filia nr 14, ul. Piastów 20).
- **Ewangelicy w Katowicach** – spotkanie z Michałem Dzióbkiem, muzealnikiem, historykiem, pracownikiem Muzeum Historii Katowic (6 grudnia, Filia nr 27, ul. Szarych Szeregów 62).
- **Kartkolandia, czyli świąteczna kartka Bożonarodzeniowa** – warsztaty umiejętności dla seniorów (13 grudnia, Filia nr 21, ul. Zamkowa 45).

Spotkania organizowane cyklicznie w filiach Biblioteki

- **Wielokulturowy Śląsk** – Filia nr 11

- **Lemkowie na Śląsku i w Polsce. Historia i współczesność** – spotkanie z dr. hab. Markiem Dziewierskim i dr. Bożeną Pactwą z Instytutu Socjologii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (17 stycznia).
- **Mormoni w Katowicach, w Polsce i na świecie** – spotkanie z Matthew Baldwinem, Starszym zboru Kościoła Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich, oraz Starszym Davidem Adriano, Siostrą Alyssą Anderson oraz Siostrą Whitney Barney (14 lutego).
- **Wilamowianie. Język i kultura mieszkańców Wilamowic** – spotkanie z Justyną Majerską i Tymoteuszem Królem ze Stowarzyszenia „Wilamowianie” (14 marca).
- **Mniejszość niemiecka na Górnym Śląsku** – spotkanie z dr. Sebastianem Rosenbaumem, historykiem z Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach (5 kwietnia).
- **Karaimi na Śląsku i w Polsce** – spotkanie z Mariolą Abkowicz, karaimoznawczynią, przewodniczącą Związku Karaimów Polskich, redaktorką naczelną kwartalnika Awazymyz, wykładowczynią w Katedrze Studiów Azjatyckich Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu (16 maja).
- **Ślązacy - mniejszość narodowa, etniczna, indygenna?** – spotkanie z prof. Zbigniewem Kadłubkiem - pisarzem, eseistą, tłumaczem, komparatystą, kierownikiem Katedry Literatury Porównawczej Uniwersytetu Śląskiego (8 czerwca).
- **Kaszubi w Polsce i na Śląsku** - spotkanie z Arturem Jabłońskim, działaczem społecznym, dziennikarzem, pisarzem, doktorantem na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach, wiceprezesem Stowarzyszenia Osób Narodowości Kaszubskiej „Kaszëbskô Jednota” (19 października).
- **500 lat Reformacji na Śląsku** – spotkanie z dr. hab. Janem Szturcem, historykiem protestantyzmu, członkiem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Ewangelickiego (8 listopada).

<http://mbp.katowice.pl/galeria/424-500-lat-reformacji-na-slasku-fotogaleria>

- **Ślonsko Wilijo** – spotkanie z Barbarą Szmatloch, dziennikarką, autorką książki Wihajster do godki. Nauka śląskiego (12 grudnia).

- **Nie-Zwykli** – Filia nr 1

- **Życie w zachwycie** – spotkanie z Krzysztofem Wostalem, głuchoniewidomym podróżnikiem, przedsiębiorcą, wiceprzewodniczącym Zarządu Towarzystwa Pomocy Głuchoniewidomym, laureatem konkursu Lodołamacze 2015, w kat. Lodołamacz Specjalny (18 października). Fotorelacja:

<http://mbp.katowice.pl/galeria/411-zycie-w-zachwycie-fotogaleria>

- **Dyskusyjne Kluby Książki dla dorosłych**

W roku 2017 prowadzonych jest 6 Dyskusyjnych Klubów dla dorosłych czytelników, których celem jest ożywienie środowisk skupionych wokół bibliotek oraz zachęcenie samych bibliotekarzy do kreowania mody na czytanie. Kluby działają w: Filii nr 7 przy ul. Franciszkańskiej 25, Filii nr 12 przy ul. Witosa 18 B, Filii nr 11 przy ul. Grażyńskiego 47, Filii nr 25 przy ul. Chrobrego 2, Filii nr 30 przy ul. Rybnickiej 11, Filii nr 36 przy ul. Gen. Hallera 28.

W okresie sprawozdawczym odbyło się 98 spotkań Dyskusyjnych Klubów Książki, w których wzięło udział 438 czytelników.

Wystawy:

Zorganizowano kilkadziesiąt wystaw, spośród nich warto szczególnie wyróżnić:

- **Jestem stąd. Polska wielu narodów** – wystawa przygotowana przez Stowarzyszenie Centrum Polsko-Niemieckie w Krakowie oraz Dom Anny Frank w Amsterdamie poświęcona historii, kulturze oraz czasom współczesnym mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce (Filia nr 11, styczeń-luty)
- **Różne światy** – wystawa malarstwa Justyny Maciejskiej, Elżbiety Rauby i Ilony Stolarczyk (Filia nr 14, grudzień 2016r. - styczeń 2017 r.)
- **Spotkania w obecności Światła** – wystawa malarstwa i innych technik artystycznych autorstwa Agnieszki Jasińskiej (Filia nr 14, styczeń-luty).
- **Rysunkowa podróż po Ameryce Południowej** – ilustracje Barbary Grzegorzewskiej, przedstawiające rodzinną podróż po Ameryce Południowej (Filia nr 16, styczeń-luty)
- **Czarnobyl na własne oczy** – wystawa fotografii Aleksandry Kaczmarek i Kamila Kaczmarka z wyjazdu do Prypeci (Filia nr 30, grudzień 2016 r. – styczeń 2017 r.)
- **Malarstwo** – wystawa malarstwa Filipa Oczadłego, ucznia Zespołu Szkół Zawodowych Specjalnych nr 6 (Filia nr 32, styczeń)
- **Mój kalendarz** – prace plastyczne uczniów Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 11 (Filia nr 32, styczeń)
- **Świat o zmroku – Australia, Brazylia, Dubaj i inne...** - wystawa fotografii Pawła Kiliańskiego (Filia nr 14, luty-marzec)
- **Dwa światy braci Jura** – malarstwo i fotografia niekonwencjonalna – wystawa malarstwa olejnego i fotografii Stanisława i Janusza Jura (Filia nr 16, luty-marzec)
- **Różne ścieżki artystycznego wyrazu** – wystawa rysunków Małgorzaty Bacy (Filia nr 30, luty)
- **Utracone nadzieje. Ludność żydowska w województwie śląskim/katowickim w latach 1945-1970** – wystawa udostępniona przez Instytut Pamięci Narodowej w Katowicach (Filia nr 11, marzec)
- **Henryk Sławik – zapomniany bohater trzech narodów** – wystawa przygotowana przez Biuro Posła do Parlamentu Europejskiego doktora Marka Migalskiego, Stowarzyszenie Projekt Śląsk i Stowarzyszenia Henryk Sławik Pamięć i Dzieło (Filia nr 14, marzec)
- **Miniatury plastyczne Ewy Stefanii Prochaczek** – wystawa rękodzieła (Filia nr 16, marzec-kwiecień).
- **Wyprawa do światła** – wystawa fotografii Małgorzaty Szolc, inspirowana uniwersum Metro 2033 (Filia nr 21, marzec)
- **Blisko nas** – wystawa zdjęć Arkadiusza Ławrywiańca. Wystawa stanowi dokumentalną opowieść o życiu codziennym społeczności żydowskiej skupionej wokół Gminy

Wyznaniowej Żydowskiej w Katowicach. Osią narracyjną opowieści jest rabin Jehoshua Ellis (Filia nr 30, marzec)

- **Miasta Górnego Śląska i Zagłębia 1939-1945** – wystawa udostępniona przez Archiwum Państwowe w Katowicach (Filia nr 11, kwiecień-maj).

- **Sztuka pięciu żywiołów** – wystawa ceramiki autorstwa Beaty Mutke (Filia nr 14, kwiecień-maj).

- **Frywolitka – koronka utkana marzeniami** – wystawa koronki artystycznej Lidii Zaczek oraz malarstwa olejnego Agnieszki Jasińskiej (Filia nr 16, kwiecień-maj).

- **Kobiety w różnych kulturach** – fotografie Małgorzaty Staszaków-Greiner (Filia nr 25, maj).

- **Podróż za wschodnią granicę– baśnie Ukrainy, Białorusi i Mołdawii** – wystawa ilustracji autorstwa Joanny Kowalskiej (Filia nr 30, kwiecień).

- **Korea Północna. Po dwóch stronach świata** – fotograficzna relacja Piotra Jendrusia, autora bloga Spakowana Walizka, z pobytu w Korei Północnej (Filia nr 30, maj).

- **Kultura muzyczna Katowic w okresie dwudziestolecia międzywojennego** – wystawa udostępniona przez Muzeum Historii Katowic (Filia nr 11, maj-czerwiec).

- **Cudze chwalicie...** - wystawa rysunku lawowanego i akwareli Barbary Zientary-Chmiel (Filia nr 16, maj-czerwiec).

- **Grafika** – wystawa prac graficznych Marty Wojtaszek (Filia nr 30, czerwiec).

- **Akcent na sztukę** – wystawa prac członków grupy plastycznej Akcent (Filia nr 32, czerwiec).

- **Akwarelowy Atlas Kwiatów** – wernisaż wystawy malarstwa Tamary Goor (Filia nr 14, sierpień).

- **W kolorowej krainie dziecięcej wyobraźni** – prace dzieci biorących udział w zajęciach plastycznych Tęcza (Filia nr 16, lipiec-wrzesień).

- **Moje Katowice** – wystawa prac plastycznych wykonanych przez dzieci z Miejskiego Przedszkola nr 33 (Filia nr 30, lipiec-sierpień).

- **Jestem stąd. Polska wielu narodów** - wystawa udostępniona przez Stowarzyszenie Centrum Polsko – Niemieckie w Krakowie (Filia nr 11, wrzesień)

- **Twórcy Śląskiej Architektury. Portrety. Henryk Buszko** – wystawa udostępniona przez Bibliotekę Śląską (Filia nr 14, wrzesień)

- **Wyobrażenie** – wystawa fotografii przygotowana przez MBP we współpracy ze Śląską Jednostką Pomocy Głuchoniewidomym (Filia nr 14, czerwiec-lipiec; Filia nr 16, wrzesień)

- **Zobaczyć zapomniane** – wystawa fotografii grupy Urbex Siemianowice z eksploracji obiektów opuszczonych i zapomnianych (Filia nr 30, wrzesień)

- **Rozkład pamięci** – wystawa ceramiki i malarstwa Joanny Knappek (Filia nr 32, wrzesień).

- **Gruzja u stóp Kaukazu** – wystawa fotografii ze zbiorów podróżnika Małkolma Maćkowiaka (Filia nr 11, październik).

- **Dwa światy** – wystawa malarstwa Marii Posłusznej (Filia nr 14, październik).

- **W pryzmacie** – wystawa prac Janiny Partyki-Pojęty (Filia nr 16, październik-listopad).

- **Stosy nie zapłoną** - wystawa ilustracji Asi Kowalskiej (Filia nr 30, październik).

- **Uciekinierzy z PRLu** – wystawa udostępniona przez Instytut Pamięci Narodowej, oddział w Katowicach (Filia nr 11, listopad).

- **Od abstrakcji do realizmu** – wystawa malarstwa Adama Waltera Meisnerowicza (Filia nr 16, listopad-grudzień).

- **Jaronizmy** – wystawa grafik – słownych gier rebusowych autorstwa Pawła Jarońskiego (Filia nr 30, listopad).

5.1.2 Spotkania autorskie organizowane przez MBP w 2017 roku:

- **Minimalizm po polsku.** Spotkanie z Anną Mularczyk-Meyer – autorką książek Minimalizm po polsku, czyli jak uczynić życie prostszym i Minimalizm dla zaawansowanych, czyli jak uczynić życie jeszcze prostszym (12 stycznia, Filia nr 27, ul. Szarych Szeregów 62).
- **Jak nie dać się oszukać.** Spotkanie z Bożeną Kultys – autorką poradnika Stop oszustom. Jak nie dać się oszukać (9 lutego, Filia nr 27, ul. Szarych Szeregów 62).
- **Bogucice stare i nowe.** Spotkanie z Józefem Krzykiem – historykiem i dziennikarzem, autorem książki Szalfynster. Od kopalni Ferdynand do Muzeum Śląskiego (15 lutego, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).
- **Agnieszka Lingas-Łoniewska** – spotkanie z autorką powieści dla kobiet, m.in. Jesteś moja, dzikusko, Bez przebaczenia czy Boys from Hell. Spotkanie w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki (8 marca, , Filia nr 14, ul. Piastów 20).
- **Życie motyli** – spotkanie z Katarzyną Ryrych, poetką, malarką, pisarką, autorką powieści Siedem sowych piór, Wyspa mojej siostry czy Król (30 marca, Filia nr 6, ul. Bytomska 8 A).
- **Andrzej Pilipiuk** – spotkanie z pisarzem fantasy, autorem powieści o Jakubie Wędrowyczu, czy cykli Oko Jelenia, Norweski dziennik. Spotkanie prowadziła Agnieszka Gawarecka ze Śląskiego Klubu Fantastyki (6 kwietnia, Filia nr 30, ul. Rybnicka 11).
- **O powrocie do domu. Spotkanie wokół twórczości Piotra Tenczyka** – spotkanie z Piotrem Tenczykiem, poetą, autorem książek Poemat o czasie przeżytym, Wiersze o ludziach czy Odyseja (11 kwietnia, Filia nr 1, ul. Ligonía 7).
- **Olga Szmidt** – spotkanie z autorką książki Korespondent Witkacy oraz biografii Kownacka. Ta od Plastusia, redaktor naczelną portalu Popmoderna (25 kwietnia, Filia nr 7, ul. Franciszkańska 25).
- **Piotr Milewski** – spotkanie z pisarzem, fotografem, podróżnikiem, autorem książek Transsyberyjska: drogą żelazną przez Rosję i dalej oraz Dzienniki japońskie: zapiski z roku Królika i roku Konia (26 kwietnia, Filia nr 20, ul. Strzelców Bytomskich 21).
- **Podróże poezją** – spotkanie z Izabelą Moniką Bill - poetką, twórczynią nurtu erotyków motoryzacyjnych. W programie również koncert duetu akordeonowego Akoprojekt (19 maja, Filia nr 33, ul. Ks. Markiełki 44 A).
- **Wieczór poetycki** – spotkanie autorskie z członkami Grupy Poetyckiej Horyzont (25 maja, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B).
- **Seksmisja i inne moje misje** – spotkanie z Olgierdem Łukaszewiczem, aktorem teatralnym, radiowym i filmowym, prezesem Związku Artystów Scen Polskich (16 czerwca, Filia nr 32, ul. Grzybski 19 A).
- **Halo Tato!** – spotkanie z Konradem Kruczkowskim, autorem książki Halo Tato. Reportaże o dobrym ojcostwie. Spotkanie tłumaczone na język migowy (23 czerwca, Filia nr 14, ul. Piastów 20).
- **Tajemnicza śmierć Marianny Biel** – spotkanie autorskie z Martą Matyszczyk, autorką portalu dot. kryminałów KawiarenkaKryminalna.pl, promujące jej debiutancką powieść Tajemnicza śmierć Marianny Biel (12 lipca, Filia nr 6, ul. Bytomska 8 A).
- **Anna Kańtoch** - spotkanie autorskie z pisarką powieści fantastycznych i kryminałów. Promocja nowej powieści kryminalnej pt. Wiara (13 września, Filia nr 30, ul. Rybnicka 11).
- **Wojciech Dutka** - spotkanie autorskie z pisarzem i historykiem, autorem powieści historyczno-sensacyjnych, połączone z promocją książki Czarna pszczoła (10 października, Filia nr 25, ul. B. Chrobrego 2).
- **Magdalena Knedler** – spotkanie z autorką książek Historia Adeli, Klamki i dzwonki, czy Pan Darcy nie żyje. Spotkanie w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki (12 października, Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47).

- **Spotkanie z Pawłem Jarońskim** – rysownikiem, autorem książki Jaronizmy z obrazkowymi grami słownymi. Spotkanie w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki (10 listopada, Filia nr 30, ul. Rybnicka 11).
- **Fantastycznych Kobiet Harda Horda** – panel dyskusyjny z udziałem najpopularniejszych polskich autorek powieści fantasy – Anetą Jadowską, Agnieszką Hałas, Anną Hryczyszyn i Magdaleną Kubasiewicz. Panel organizowany we współpracy ze Śląskim Klubem Fantastyki prowadziła Agnieszka Zapart (11 listopada, Forum 1, 3. Śląskie Targi Książki).
- **Prześwit** – spotkanie z Krystyną Baran, promujące debiutancki tomik poezji Prześwit (15 listopada, Filia nr 33, ul. Ks. Markiecki 44 A).
- **Spotkanie autorskie z Sabiną Waszut** – pisarką, poetką, recenzentką, propagatorką kultury śląskiej, autorką książek Rozdroża, W obcym domu, Bar na starym osiedlu. Spotkanie promujące najnowszą powieść Zielony byfjy prowadziła Anna Czupioł (5 grudnia, Filia nr 20, ul. Strzelców Bytomskich 21).

Inne spotkania:

Zajęcia cykliczne dla dorosłych

- **Warsztaty umiejętności** – spotkanie pań, miłośniczek szydełkowania, robótek na drutach, haftowania i innych technik (Filia nr 10)
- **Klikam, surfuję, mailuję** – propozycja konsultacji komputerowych dla osób starszych (Filia nr 3) – konsultacje indywidualne
- **Seniorzy i Wirtualny Świat** – podstawy obsługi komputera dla seniorów w każdą środę miesiąca (Filia nr 6)
- **Komputerowe Abecadło** – zajęcia komputerowe dla seniorów (Filia nr 7)
- **Pomyszkuj w Internecie** – kółko komputerowe dla seniorów (Filia nr 13) – indywidualne spotkania odbywające się w każdy wtorek i czwartek miesiąca
- **Do Internetu jeden krok...** – zajęcia internetowe dla seniorów (Filia nr 14)
- **Komputerowe ABC** – propozycja konsultacji komputerowych dla osób starszych (Filia nr 16) – terminy uzgadniane indywidualnie,
- **Dojrzały Internet czyli nie tylko dzieci buszują w Sieci** – warsztaty komputerowe dla dorosłych.
- **OPAC - znamy, korzystamy** – szkolenie dla seniorów (Filia nr 24)
- **OPACowane inaczej!** – szkolenie z katalogu OPAC (Filia nr 6)
- **Klub Komputerowy Myszka** – nauka korzystania z komputera, Internetu, pomoc w pisaniu CV (poniedziałki i wtorki, Filia nr 32),
- **Klub Aktywnego Internauty** – warsztaty dla dorosłych z podstaw obsługi komputera
- **Warsztaty komputerowe dla dorosłych** – warsztaty z podstaw obsługi komputera (Filia nr 33).

Formy promocji Biblioteki

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach współpracuje z ponad 150 placówkami oświatowymi, instytucjami kulturalnymi i organizacjami społecznymi; z ponad 20 firmami i wydawnictwami oraz z władzami miasta. Każda filia Biblioteki posiada stałą sieć placówek z którymi współdziała. Bibliotekarze starają się ciągle ją poszerzać i uzupełniać w taki sposób, aby każda z grup czytelników – szczególnie najmłodszych i niepełnosprawnych – miała dostęp do literatury i informacji oraz brała czynny udział w organizowanych przez Bibliotekę inicjatywach.

Współpraca z instytucjami i mediami obejmowała:

Filharmonia Śląska im. Henryka Mikołaja Góreckiego - w ramach współpracy instytucje promują swoje wydarzenia, dystrybuują swoje materiały reklamowe

Teatr Śląski im. St. Wyspiańskiego – biblioteka dystrybuuje materiały reklamowe instytucji w filiach. Teatr przekazuje zaproszenia na spektakle z przeznaczeniem na nagrody dla czytelników. MBP zaprasza aktorów Teatru Śląskiego do brania udziału w wydarzeniach kulturalnych przez nią organizowanych

Teatr Nowy w Zabrzu – biblioteka dystrybuuje materiały reklamowe oraz repertuary teatru w filiach. W zamian teatr przekazuje kilka zaproszeń na dowolnie wybrane spektakle.

Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia – biblioteka dystrybuuje materiały reklamowe instytucji w filiach, w zamian NOSPR przekazuje zaproszenia na koncerty, z przeznaczeniem na nagrody dla czytelników.

Rekomendacje bibliotekarzy w Gazecie Wyborczej. Pracownicy Działu Metodyki, Analiz i Promocji, przy wsparciu pracowników filii, raz w miesiącu, na łamach Gazety Wyborczej, polecali czytelnikom książki warte tego, by się z nimi zapoznać. Rekomendacje uzupełnione były o listę książek najchętniej wypożyczanych i rezerwowanych sporządzoną na podstawie zamówień w systemie wypożyczeń.

Teatr Poddąnczy – Biblioteka wzięła udział w projekcie *Miasto Bez Ogródek*, w ramach którego, w Filii nr 3 w Załężu, odbyły się warsztaty integracyjne *O!Krzyki emisja głosu* oraz *O!Krzyki ekspresja ciała*. Warsztaty prowadzone były przez Igę Eckert, Honoratę Mierzejewską-Mikoszę oraz Mateusza Mikoszę, a ich tematem były emocje związane z dzielnicą i potrzeby wypowiedzenia ich głośno. W ramach zajęć uczestnicy uczyli się emisji głosu, otwierania głosu, wyrażania głosem emocji oraz ekspresji ciała, które to zajęcia stanowiły przygotowanie do dalszej pracy nad etiudą teatralną. Warsztaty odbyły się 26 i 27 czerwca br.

Radio eM – od stycznia do kwietnia, w każdy czwartek, kierownik działu Metodyki, Analiz i Promocji brała udział w audycji „Niezbędnik kulturalny” Jana Oslisło. Podczas audycji promowano działalność Biblioteki, rozmawiano o literaturze i czytelnictwie w Polsce.

Silesia on Board – portal internetowy promujący wydarzenia związane z grami planszowymi, mającymi miejsce na Śląsku. Na profilu facebookowym SoB promowane były planszówkowe imprezy w Bibliotece. Przedstawiciele portalu brali również udział w imprezach MBP, jak np. Fantastyczny Piknik, czy Konferencja „Wejdź do gry...”.

Dom Oświatowy Biblioteki Śląskiej – Biblioteka brała udział w projekcie *Pola widzenia książki*, dofinansowanym ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W ramach projektu, w placówkach kultury współpracujących z Domem Oświatowym odbywały się warsztaty, pokazy i spotkania. Założeniem projektu było zainteresowanie odbiorców, głównie młodych, sztuką wizualną, muzyką, historią czy architekturą, umiejscawiając jednocześnie literaturę jako oś całej akcji.

Warsztaty w MBP rozpoczęły się w kwietniu, nawiązywały m.in. do obecności sztuki w literaturze, roli znaków w literaturze. Uczestnicy zajęć poznali również etnologiczno-taneczny aspekt literacki oraz odbyli warsztaty literackie w oparciu o książki podróżnicze.

Wykaz zajęć wraz z krótkimi biogramami edukatorów prowadzących zajęcia znajduje się pod linkiem:

<http://mbp.katowice.pl/aktualnosci/328-pola-widzenia-ksiazki>

Biblioteka Śląska – Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach wzięła udział w projekcie *Polsko-Ukraińskie Spotkania Bibliotekarzy*. Celem projektu, dofinansowanego ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, było stworzenie możliwości do wymiany doświadczeń bibliotekarzy z Polski i Ukrainy, popularyzacja wiedzy o nowoczesnych technologiach stosowanych w bibliotekach oraz zacieśnienie międzynarodowej współpracy i sieci kontaktów zawodowych. Ważnym partnerem w

realizacji zadania było również Stowarzyszenie Ukrainiejskiej Biblioteki, które podjęło się m.in. promocji wydarzenia na Ukrainie. MBP w Katowicach było jedną z 12 polskich bibliotek biorących udział w projekcie. W ramach wydarzenia odbyły się m.in. wystąpienia członków spotkania prezentujące działalność bibliotek czy wspólne zwiedzanie gmachów Biblioteki Śląskiej, Biblioteki Akademii Muzycznej w Katowicach, Biblioteki Muzeum Śląskiego oraz bibliotek publicznych w Piekarach Śląskich, Gliwicach i Jaworznie. (5-7 czerwca).

Formy promocji w Internecie i mediach

Blogi

Pracownicy biblioteki dbają także o nowoczesną i sprawną promocję w Internecie, redagując blogi Filii bibliotecznych nr: 5Mł i 7, 6, 10, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 25, 30, 31, 32, 35, 36, 38. Dostęp do blogów ze strony www.mbp.katowice.pl.

Fanpage na Facebooku

Dział Metodyki, Analiz i Promocji redaguje ogólnobiblioteczny fanpage oraz otacza wsparciem merytorycznym pracowników prowadzących profile poszczególnych placówek, tj. Filii nr: 3, 6, 11, 16, 19, 20, 21, 22, 23, 26, 27, 28, 33, 36.

Link do ogólnobibliotecznego profilu:

<https://www.facebook.com/MBPKatowice>

Profil na Instagramie

Na profilu instagramowym Biblioteki, pod adresem: <https://www.instagram.com/mbpwkato/> zamieszczane są zdjęcia zrobione przez pracowników Działu Metodyki, Analiz i Promocji, dokumentujące wydarzenia odbywające się w bibliotece oraz związane z zainteresowaniami pracowników w zakresie kultury i literatury. Instagramowy profil prowadzą również pracownicy Filii nr 28: <https://www.instagram.com/filia28mbp.kato/>

Głównym nośnikiem promocji oraz stałym medium informowania o bieżących działaniach były prasa i Internet – także serwis Biblioteki oraz serwisy i portale, z którymi współpracuje Biblioteka.

Bezpośrednie formy promocji

- Lekcje biblioteczne i organizacja wycieczek, jako praktycznej prezentacji sposobów korzystania z Biblioteki, jej agend i zbiorów;
- Upowszechnianie adresu oficjalnej strony internetowej Biblioteki www.mbp.katowice.pl oraz informacji tam zamieszczanych;
- Informacje o aktualnych wydarzeniach w serwisie Facebook;
- Prezentacja nowości książkowych i wydawniczych w serwisie internetowym Biblioteki;
- Organizowanie konkursów publikowanych na <https://www.facebook.com/MBPKatowice> w oparciu o nowości wydawnicze lub związanych z rocznicami literackimi oraz działalnością Biblioteki.

Promocja poprzez formy wydawnicze

- gazetki popularyzujące działalność Biblioteki w środowisku lokalnym. Zawierają informacje na temat nowości książkowych, oferowanych usług oraz organizowanych imprez w sieci Miejskiej Biblioteki Publicznej
- plakaty, ulotki, zakładki do książek, zaproszenia powiadamiające i zachęcające do odwiedzania filii MBP w Katowicach oraz informujące o akcjach i imprezach, redagowane przez pracowników Działu Metodyki, Analiz i Promocji, wykonywane w Dziale Pracownia Plastyczna;
- media lokalne i portale internetowe zamieszczały informacje o odbywających się w bibliotece imprezach i realizowanych projektach
- co miesiąc ukazuje się informacja o działalności Biblioteki w miesięcznikach *Ultramarina*, *Nasze Katowice*, *Moje 1000lecie*, *Puls Dzielnicy*, *Piotrowice i okolice* oraz w kwartalniku *Nasza Koszutka*.

Link do najnowszego wydania miesięcznika *Piotrowice i okolice*:
<http://www.piotrowiceiokolice.pl/>

Działania outdoorowe skierowane do dorosłych:

Druga Ruda Mithrilu: W kopalniach Morii – udział w drugim konwencie Ruda Mithrilu, organizowanym przez Stowarzyszenie Klub Fantastyki Ruda Mithrilu. W programie przygotowanym przez Miejską Bibliotekę Publiczną znalazły się m.in. kiermasz książek fantasy, prelekcje na temat gier planszowych wartych poznania, prezentacja popularnych tytułów literatury grozy, baśni i horrorów oraz prezentacja książek polecanych do czytania dzieciom (28, 29 stycznia 2017 r., Miejskie Centrum Kultury im. H. Bisty, ul. Niedurnego 69, Ruda Śląska).

Fotorelacja z wydarzenia:

https://www.facebook.com/pg/MBPKatowice/photos/?tab=album&album_id=10155832826268677

VII Miejski Rajd Przygodowy – udział w sportowej grze miejskiej organizowanej przez Stowarzyszenie Silesia Adventure Sport. Filia nr 26 stanowiła jeden z wielu punktów na mapie Murcek, do którego docierali uczestnicy Rajdu. Na miejscu odbierali literackie zagadki i zadania, po rozwiązaniu których otrzymywali punkty i mogli ruszać w dalszą trasę (1 kwietnia 2017 r., Filia nr 26, ul. Samsonowicza 27).

Fotogaleria:

<http://mbp.katowice.pl/galeria/319-vii-miejski-rajd-przygodowy-fotogaleria>

Głośno o książkach! Happening czytelniczy z okazji Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich (23 kwietnia)

Na całym świecie w dn. 23 kwietnia obchodzony jest Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich – ustanowione przez UNESCO w 1995 roku czytelnicze święto. Każdego roku Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach organizuje z okazji święta happening czytelniczy. W tym szczególnym dla literatury dniu pracownicy Biblioteki wychodzą w przestrzeń miasta i nie wypożyczają, a rozdają książki. Na specjalnie przygotowanym stoisku na miłośników literatury czeka m.in. literatura dziecięca i młodzieżowa, fantastyka, książki historyczne, naukowe, romanse, książki podróżnicze czy tomiki poezji.

W tym roku happening Głośno o książkach! odbył się w poniedziałek, 24 kwietnia. Kolorowe stanowisko Biblioteki, usytuowane na Placu Kwiatowym na katowickim Rynku, wzbudzało ogromne zainteresowanie przechodniów.

Bardzo chętnie wybierali książki przygotowane przez bibliotekarzy. By otrzymać którąś w prezencie, wystarczyło przeczytać wybrany jej fragment do mikrofonu. Udział w zabawie brali nie tylko dorośli, ale również dzieci i młodzież.

W ciągu trzech godzin zabawy rozdano ok. 250 książek.

Fotorelacja z happeningu:

<http://mbp.katowice.pl/galeria/330-glosno-o-ksiazkach-2017-fotogaleria>

Biblioteczne planszogranie. Spotkajmy się na Rynku – impreza plenerowa dla dzieci i młodzieży organizowana przez Filię nr 26 we współpracy z biblioteką szkolną Zespołu Szkół nr 2 (11 maja, Rynek, Katowice-Murcki).

Fantastyczny piknik! – piknik rodzinny, w ramach którego odbyło się między innymi spotkanie autorskie z Martą Kisiel - autorką książek fantasy Siła Niższa, Nomen Omen czy

Dozywocie, eliminacje do Mistrzostw Polski w grze DOMEK, nauka gry w Japońskiego Madžonga, prelekcja na temat ludzkiej wyobraźni, kiermasz książek antykwarycznych, warsztaty taneczne ze Śląskim Klubem Fantastyki, Fantastyczna Czytelnia Pod Sówką (13 maja, Filia nr 17, ul. Krzyżowa 1).

<http://mbp.katowice.pl/galeria/340-fantastyczny-piknik-fotogaleria>

Wyprzedaż Garażowa – kiermasz książek antykwarycznych, zorganizowany we współpracy z Fundacją Cambio (13 maja; 9 września Filia nr 32, ul. Grzybski 19 A).

Książki PRL-u – udział Filii nr 31 w Festynie Rodzinnym i II Sąsiedzkim Festiwalu PRL-u, organizowanym przez Szkołę Podstawową nr 31 oraz MDK Bogucice-Zawodzie we współpracy z zawodzianskimi organizacjami. W programie biblioteki: ekspozycja książek o PRL-u oraz kiermasz książek antykwarycznych wydanych w okresie PRL-u (27 maja, skwer przy Szkole Podstawowej nr 31, ul. Marcinkowskiego 13).

Cała Polska czyta dzieciom i Murcki też! (2 czerwca) – plenerowa impreza dla najmłodszych czytelników. W programie, tradycyjnie już, znalazło się wspólne czytanie na trawie, a prócz tego m.in. występy dzieci z przedszkoli, zabawy masą sensoryczną oraz bańkami mydlanymi, zajęcia plastyczne, minigolf literacki (2 czerwca, Filia nr 26, ul. Samsonowicza 27).

III Dni Osiedla Witosa (3 czerwca) – udział Filii nr 12 w plenerowej imprezie mieszkańców Osiedla Witosa, organizowanej z inicjatywy radnych Rady Jednostki Pomocniczej nr 8. W programie przygotowanym przez Bibliotekę znalazł się m.in. kiermasz książek antykwarycznych, czytanie książek w plenerowej Czytelni pod Sówką oraz literackie gry i zabawy dla dzieci (3 czerwca, Plac Herberta).

Fotorelacja:

<http://mbp.katowice.pl/galeria/354-festyn-osiedlowy-2017-fotogaleria>

XIV Festyn Rodzinny – udział w imprezie rodzinnej organizowanej przez Szkołę Podstawową nr 12. W programie przygotowanym przez Bibliotekę znalazło się m.in. wspólne czytanie książek w Czytelni pod Sówką, literackie gry i zabawy dla najmłodszych, odkrywanie magii słowa pisanego (10 czerwca, Filia nr 23).

XV Festyn Parafialny przy Parafii Matki Bożej Uzdrawienia Chorych – w trakcie festynu Biblioteka oferowała możliwość zakupu książek antykwarycznych, sfotografowania się na tle wizerunków śląskich dzieci, wzięcia udziału w konkursach literackich oraz wspólnego czytania książek z mobilnej Czytelni pod Sówką (15 czerwca, ul. Mieszka I 6).

Fotorelacja:

<http://mbp.katowice.pl/galeria/358-festyn-parafialny-2017-fotogaleria>

Piknik w Ogrodzie Słów – literacka impreza rodzinna dla dzieci, młodzieży, dorosłych oraz seniorów. W trakcie plenerowego Pikniku można było wziąć udział w warsztatach artystycznych z wyd. Debit, poczytać książki oferowane w Czytelni pod Sówką, wykonać pamiątkowe zdjęcie z Żółciem Franklinem, wziąć udział w rozgrywkach gier planszowych oferowanych przez Bibliotekę. W trakcie Pikniku odbyło się również, tłumaczone na język migowy, spotkanie autorskie z Konradem Kruczkowskim – autorem bloga Halo Ziemia oraz książki Halo Tato. Reportaże o dobrym ojcostwie. Biblioteka prowadziła również kiermasz książek antykwarycznych (23 czerwca, Filia nr 14, ul. Piastów 20).

<http://mbp.katowice.pl/galeria/365-piknik-w-ogrodzie-slow-2017-fotogaleria>

XXVII Festyn Dzielnicowy. Dni Bogucic – wśród atrakcji przygotowanych przez Filie nr 11 i 33 znalazł się m.in. kiermasz książek antykwarycznych oraz zagadki i konkursy literackie dla dzieci i młodzieży (24 czerwca, Park Bogucki).

IV Festyn Biblioteczny Rycerze i damy dworu – gościem specjalnym festynu było Bractwo Rycerskie Chorałowi i Rycerstwa Ziemi Śląskiej, którego członkowie poprowadzili warsztaty tańca średniowiecznego oraz zabawy plebejskie, a także zorganizowali pokaz walk i turniej rycerski. Wśród pozostałych atrakcji znalazły się m.in. literackie konkursy dla całych rodzin, zabawy zręcznościowe, pokaz ogromnych baniek mydlanych a także konkurs na najlepsze przebranie związane z tematyką festynu (25 czerwca, Filia nr 28, ul. Uniczowska 36). Fotogaleria:

https://www.facebook.com/pg/Miejska-Biblioteka-Publiczna-w-Katowicach-Filia-28-283421711678831/photos/?tab=album&album_id=1520686247952365

Narodowe Czytanie „Wesela” Stanisława Wyspiańskiego (2 września, Park im. Tadeusza Kościuszki w Katowicach, godz. 12.00-18.00)

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach, we współpracy z Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. K. Bochenek oraz Fundacją Miasto Literatury, zorganizowały w Parku im. T. Kościuszki kolejną edycję Narodowego Czytania. W 2017 roku goście wydarzenia, m.in. dziennikarz Kamil Durczok, muzyk Miusoh, czy dziekan Wydziału Radia i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego prof. Krystyna Doktorowicz czytali fragmenty dramatu Stanisława Wyspiańskiego „Wesele”. W programie atrakcji przygotowanych z tej okazji przez Miejską Bibliotekę Publiczną znalazły się m.in. zabawy literacko-artystyczne dla dzieci, wystawa o Stanisławie Wyspiańskim, kiermasz książki antykwarycznej. Goście biorący udział w zabawie otrzymywali również egzemplarze dramatu z pamiątkową pieczęcią.

Fotorelacja:

<http://mbp.katowice.pl/galeria/391-narodowe-czytanie-wesele-2017-fotogaleria>

VIII Festiwal Organizacji Pozarządowych (9 września, Miasteczko Festiwalowe, Rynek)

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach kolejny raz wzięła udział w FOP. Promocja działalności, informowanie o możliwości oddania głosów na projekty Budżetu Obywatelskiego związane z Biblioteką oraz wymiana książkowa dla czytelników – między innymi te działania podjęli pracownicy Działu Metodyki, Analiz i Promocji biorący udział w festiwalu.

26. Dni Dębu (9 września, godz. 13.00-20.30, Miejski Dom Kultury „Koszutka”, Filia „Dąb”, ul. Krzyżowa 1)

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach przyłączyła się do obchodów 26. Dni Dębu. Na najmłodszych czekała Kraina Bajek i Baśni, quizy i zagadki, a dla miłośników książek w każdym wieku – kiermasz książki antykwarycznej.

Jesienne spotkanie z fantastyką (4 listopada, godz. 10.00-18.00, Miejski Dom Kultury „Koszutka”, ul. Grażyńskiego 47)

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach wzięła udział w imprezie dla fanów fantastyki, organizowanej przez Śląski Klub Fantastyki. W ramach imprezy odbyły się spotkania autorskie, prelekcje, warsztaty artystyczne, rozgrywki gier planszowych i RPG. Pracownicy

Biblioteki przygotowali „Fantastyczny TYPOarsztat” – warsztaty artystyczno-literackie dla dzieci a także kiermasz książek antykwarycznych. Fotogaleria:

<http://mbp.katowice.pl/galeria/429-jesienne-spotkanie-z-fantastyka-fotogaleria>

3. Śląskie Targi Książki (10-12 listopada, Międzynarodowe Centrum Kongresowe, plac Słowika i Antalla 1)

Po raz kolejny Biblioteka wzięła aktywny udział w Śląskich Targach Książki. W tym roku objęliśmy stanowisko nr 93, które zamieniliśmy w przytulny czytelniczy kącik. Tradycyjnie już, prowadziliśmy kiermasz książek antykwarycznych, dla dzieci zorganizowaliśmy Czytelnię Pod Sówką z mnóstwem fantastycznych książek na co dzień dostępnych w naszych filiach. W Czytelni można było również dać upust swoim artystycznym zapędom a także porozmawiać o swoich pasjach. Każdego dnia targów prowadziliśmy również warsztaty typograficzne dla dzieci i rodziców, podczas których bawiliśmy się językiem i tworzyliśmy własne słowa.

W sobotę gościliśmy jedne z najpopularniejszych autorek powieści fantasy – Anetę Jadowską, Agnieszkę Hałas, Annę Hrycyszyn i Magdalenę Kubasiewicz. Autorki podpisywały książki i pozowały z czytelnikami do zdjęć, po czym w Forum 1 odbył się panel dyskusyjny z ich udziałem – Fantastycznych Kobiet Harda Horda, który moderowała Agnieszka Zapart ze Śląskiego Klubu Fantastyki.

Naszym gościem był również rysownik Paweł Jaroński, autor popularnych w Internecie rebusów słownych zwanych „jaronizmami”. W Filii nr 30 w piątek, 10 listopada, odbyło się spotkanie autorskie podczas którego autor prezentował swoje najciekawsze rysunki i opowiadał o swojej pracy i przyszłych projektach zawodowych. Na stanowisku biblioteki zaś, przez trzy dni targów, podpisywał książkę „Jaronizmy” oraz pocztówki ze swoimi grafikami. Fotorelacje z 3. Śląskich Targów Książki:

<http://mbp.katowice.pl/galeria/423-3-slaskie-targi-ksiazki-fotogaleria>

Murckowski Jarmark Świąteczny (3 grudnia, godz. 13.00-17.00, Rynek w Murckach)

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach wzięła udział, tradycyjnie już, w kolejnym Murckowskim Jarmarku Świątecznym. Wśród bibliotecznych atrakcji znalazły się m.in. świąteczne konkursy z nagrodami dla dzieci i dorosłych, zajęcia artystyczne – wykonywanie ozdób świątecznych i najdłuższego łańcucha choinkowego w dzielnicy, wspólne czytanie baśni i bajek świątecznych przy choince.

5.2. Czytelnictwo dzieci i młodzieży – problemy, obserwacje.

Biblioteka wciąż pozostaje atrakcyjnym miejscem dla młodych, a dzięki naszym propozycjom pracy i zabawy, coraz młodszych czytelników. Barwna, ciekawa przestrzeń wyzwala emocje i otwartość na książkę, na literaturę, czasem na muzykę i obraz. Pozwala i rodzicom zanurzyć się w świecie sztuki. Sprzyja temu oferta zajęć, spotkań, akcji i, przede wszystkim, oferta książkowa Biblioteki. A ponieważ o wyborze literatury często decydują rodzice, bibliotekarze próbują pogodzić tradycyjne gusty i sentyment rodziców ze skłonnością do nowoczesnej formy dzieci. Wszyscy znajdują coś dla siebie, czasem odkrywają nowe ścieżki literackich podróży.

Wśród ulubionych lektur pozostaje klasyka, ale i książki jak najbardziej współczesne i modne.

5.2.1. Lekcje biblioteczne, warsztaty, szkolenia, konkursy, – najciekawsze przykłady wydarzeń promujących czytelnictwo.

- Lekcje biblioteczne i wyjścia do biblioteki

Jedną z najpopularniejszych form pracy z czytelnikiem dziecięcym są lekcje biblioteczne. Głównym celem tego typu zajęć, jest zapoznanie młodego czytelnika z biblioteką, praktyczną prezentacją sposobów korzystania z biblioteki, jej agend, zbiorów oraz urządzeń. W naszej ofercie znajdują się lekcje dostosowane do różnych poziomów kształcenia, wzbogacone o nowoczesne pomoce dydaktyczne. Lekcje biblioteczne dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów z zakresu przysposobienia bibliotecznego, podstaw bibliografii i informacji naukowej z wykorzystaniem komputerowych baz danych oraz tematyczne - na zamówiony temat, prowadzone są przez wszystkie filie Biblioteki.

W okresie od 1 stycznia do 31 stycznia łącznie przeprowadzono 217 lekcji z udziałem 4605 uczniów oraz oprowadzono 116 wycieczek (1839 uczestników).

- Nowoczesna Akademia Malucha – zajęcia dla rodziców i dzieci w wieku od 0 do 2 lat, odbywające się w Filii nr 14 (ul. Piastów 20). Spotkania edukacyjne prowadzone przez NAM oraz zaproszonych gości – specjalistów m.in. żywienia dzieci, masażyistów niemowląt czy instruktorki prawidłowego wiązania chusty do noszenia niemowląt (31 marca, 28 kwietnia, 12, 26 maja).

- W to mi graj! – warsztaty muzyczne z Justyną Bednarek, autorką książki *Niesamowite przygody dziesięciu skarpetek*, nominowanej do konkursu IBBY 2015. Spotkanie w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki, zorganizowane z okazji Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci (4 kwietnia, Filia nr 12, ul. Witosa 18 B).

<http://mbp.katowice.pl/galeria/321-rosnij-razem-z-ksiazka-w-to-mi-graj-fotogaleria>

- Papa Smerf, Ważniak, Śpioch i anonimowy kot Klakier zapraszają na urodziny Książki – spektakl Teatru Błaszany Bębenek, gry i zabawy bajkowe. Impreza zorganizowana w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci (4 kwietnia, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

- Baśnie z różnych stron świata – spotkanie z opowiadaczem baśni Szymonem Góralczykiem z *Karawany Opowieści* (25 maja, Filia nr 3, ul. Gliwicka 93).

<http://mbp.katowice.pl/galeria/348-basnie-z-roznych-stron-swiatea-fotogaleria>

- Literackie warsztaty „polarne” – warsztaty prowadzone przez Magdę Podbylską, autorkę książek *Tajemnice Zatoki Delfinów* oraz *Tajemnice Świątkowej Polany* (6 czerwca, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

<http://mbp.katowice.pl/galeria/355-literackie-warsztaty-polarne-z-magda-podbylska-fotogaleria>

- Klimacik i Decybelek, Doktor Dzięcioł, Sówka Mądra Główka, Zosia Samosia, Pomarańczowa Pantera – plenerowe przedstawienia teatralne w wykonaniu Teatru Duet, w Filii nr 28, ul. Uniczowska 36 (30 czerwca, Filia nr 28, 11 lipca, 25 lipca, 1 sierpnia, 28 sierpnia).

- Ale Historia... Turniej Czytelniczy (9 października, Filia nr 14, ul. Piastów 20).

Po raz drugi Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach zorganizowała Turniej Czytelniczy dla uczniów klas 4-6 szkół podstawowych. Październikowa edycja oparta była o cykl książek Grażyny Bąkiewicz „Ale historia...” – Mieszko, ty wikingu!, Kazimierzu, skąd ta forsa? oraz Jadwiga kontra Jagiełło. Udział w turnieju wzięło 9 trzyosobowych drużyn z różnych szkół,

którym dopingowali przyjaciele z klas wraz z nauczycielami i rodzicami. Gościem Honorowym oraz jednym z członków jury była sama Grażyna Bąkiewicz, która żywo dopingowała uczestników. Pytania i zadania konkursowe, podzielone na trzy tury, ściśle związane były z treścią książek, zarówno jeśli chodzi o przedstawione w nich fakty historyczne, jak i fabularyzowane przygody ich bohaterów. Rywalizacja była zacięta, zwycięzców wyłoniono dzięki rundzie dodatkowej. Po wręczeniu nagród, dyplomów i pamiątkowych upominków ufundowanych przez Wydawnictwo Nasza Księgarnia oraz Bibliotekę, odbyło się spotkanie autorskie z Grażyną Bąkiewicz, podczas którego młodzi czytelnicy chętnie zadawali pytania dotyczące pracy pisarki. Na zakończenie spotkania wszyscy zapozowali do pamiątkowego zdjęcia. Fotorelacja z turnieju:

<http://mbp.katowice.pl/galeria/405-ale-historia-turniej-czytelniczy-fotogaleria>

- **Gra miejska Archeo** (11 października, Filia nr 3, ul. Gliwicka 93).

Literackie zagadki i łamigłówki dla dzieci z dzielnicy Załęże, schowane między bibliotecznymi regałami. Zdjęcia:

<http://mbp.katowice.pl/galeria/402-gra-miejska-archeo-fotogaleria>

- 16. Festival Nordalia

W ramach tegorocznego festiwalu promującego sztukę i kulturę Skandynawii, odbyły się w Bibliotece dwa spotkania dedykowane dzieciom:

Bajkowa szkoła przyrody – Muminki – spotkanie przyrodnicze dla dzieci z Agnieszką Kowalczyk, ekolożką i podróżniczką (23 października, Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

W krainie szczęścia i fantazji z Tyczką – warsztaty dla dzieci z pisarką Martą Dybulą (24 października, Filia nr 11, ul. Grażyńskiego 47). Fotorelacja:

<http://mbp.katowice.pl/galeria/428-w-krainie-szczescia-i-fantazji-z-tyczka-fotogaleria>

- **Tupcio Chrupcio czyli przygody małej myszki** – spotkanie autorskie i warsztaty z Elizą Piotrowską, autorką i ilustratorką książek dla dzieci (24 października, Filia nr 23, ul. Paderewskiego 65). Fotogaleria:

<http://mbp.katowice.pl/galeria/420-spotkanie-z-eliza-piotrowska-fotogaleria>

- **Spotkanie z Anną Onichimowską** – autorką książek dla dzieci i młodzieży (25 października, Filia nr 20, ul. Strzelców Bytomskich 21). Spotkanie organizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Dąbrówki Małej i Burowca.

- **Spotkanie z Tomaszem Samojlikiem** – autorem i ilustratorem książek dla dzieci, głównie o tematyce przyrodniczej (26 października, Filia nr 14, ul. Piastów 20). Fotorelacja:

<http://mbp.katowice.pl/galeria/426-spotkanie-z-tomaszem-samojlikiem-fotogaleria>

KALENDARIUM IMPREZ LITERACKICH I EDUKACYJNYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Ferie z Książką 2017

W labiryncie straszliwości, czyli "Ferie z Książką" pełne grozy i mrocznych historii. Zapewniliśmy jednak, że czytania nie trzeba się bać. Dlaczego? Wybraliśmy się w podróż do krainy wyobraźni wraz z paczką ze *Skrzynki Potworów*, *Demoniczną Dentystką*, wypłatali nas Gabrysia Bzik i Nilson Makówka. Z ciemnych zakamarków wyprowadziło *Biuro Detektywistyczne Lassego i Mai*, by uciec przed *Podpalaczami książek*. Biblioteki i czytania nie trzeba się bać. Przygotowaliśmy książkowe spotkania, warsztaty artystyczne, gry literackie i potwornie dużo książek.

W akcji (poniedziałek-piątek) wzięły udział filie: 3, 6, 10, 12, 14, 16, 19, 20, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 33, 38 (akcja zamknięta). We wtorki i czwartki zajęcia przygotowała Filia nr 17. We wtorki, środy i czwartki spotkania organizowała Filia nr 21. Z kolei filie nr: 30, 31, 33 przygotowywały zajęcia dla grup zorganizowanych. Ferie z Książką zgromadziły **436** dzieci w wieku **5-15 lat**. Frekwencja podczas akcji wyniosła **1150**. Przeprowadzono **152** spotkań z książką (warsztaty literacko-artystyczne, warsztaty muzyczne, kąciki literackie, zajęcia parateatralne, odwiedziny w instytucjach kultury).

Spotkanie z **Katarzyną Majgier** (Filia nr 16) wokół książki *Niedokończony eliksir nieśmiertelności*, skupiła publiczność liczącą **62 dzieci z 10 filii**. Straszne historie wciągnęły głównie starszą część publiczności. Podczas *Ferii z Książką* dzieciakom towarzyszył ***Spirytystyczny seans książkowy***, czyli spis najbardziej mrocznych i potwornych książek zebranych z bibliotecznego księgozbioru. Tytułowy straszny labirynt nie mógłby powstać, gdyby nie dziecięca wyobraźnia. To za jej sprawą to co niewypowiedziane stało się możliwe i zostało przedstawione za pomocą różnych technik twórczych. Stąd pomysł na warsztaty ***Ciemnego pokoju nie trzeba się bać*** – literacko-artystyczne szaleństwa (przygotowanie i organizacja Anna Woźniak i Magda Nowak). W czterech spotkaniach wzięło udział **72 dzieci**. Zajęcia toczyły się wokół książek ze *Spirytystycznego seansu książkowego*, ich motywem przewodnim był wiersz Ewy Szelburg-Zarembiny *Ciemnego pokoju nie trzeba się bać*. Na warsztat wzięliśmy książkowe labirynty (*Baśniobór*, *Alicja w Krainie Czarów*, *O.G.R.Ó.D.*, *Dokąd iść? Mapy mówią do nas*), detektywów (Detektyw Pierre, Pan Samochodzik, Pomelo), szyfry (*Pionierzy*, *Księga kodów*, *Podwodnik*, *Alfabet*, *Narodziny liter*) zapomniane biblioteki i ich księgozbiory (Biblioteka Babel, Biblioteka na Jasnej Górze). Dzięki zaangażowaniu powstał *Labirynt straszliwości* (hol Filii nr 14), maszyny szyfrujące (warsztaty w Filii nr 28), kuferki z niezbędnikiem do czytania i szperania w książkach (w Filii nr 27) oraz magiczna biblioteka (w Filii nr 16).

Potworrne wyzwanie literacko-artystyczne, próba twórcza była kierowana do wszystkich uczestników akcji. Do podjęcia wyzwania niezbędne były dwa warunki: przeczytanie książki (książki z listy proponowanych lub wybranej przez siebie związanej z tematyką ferii) oraz wybranie miejsca, obiektu lub osoby, o których zostanie opowiedziana historia. Efekty pracy zostały przedstawione podczas finałowej imprezy (makiety, film, zdjęcia oraz scenka teatralna). Do wyzwania zgłosiły się filie: 6, 12, 14, 20, 23, 26, 28. Elementem uzupełniającym wyzwanie była gra literacka odwołująca się do cyklu Brandona Mulla *Baśniobór*, który stał się inspiracją do zajęć i warsztatów. Wokół fabuły książki została przeprowadzona gra literacka *Poszukiwany opiekun w Baśnioborze*. Postaci z książki znalazły się w bibliotecznym *Labiryncie straszliwości* (labirynt został zaprojektowany przez dzieciaki). Zajęliśmy się również badaniem śladów różnych gatunków zwierząt, istot magicznych oraz porównywaniem ich różnymi przyrządami optycznymi (niezbędnik bibliotekarski: szkła powiększające, lunety, kolorowe folie, okulary). W trakcie gry daliśmy się ponieść fantazji przy tworzeniu magicznych stworów zamieszkujących *Baśniobór*. Nie zabrakło też pokazu umiejętności geolokalizacyjnych (poszukiwania magicznych rezerwatów). Zdradzieckie lilie (*Czarownica piętro niżej*) zgotowały eliksir niezbędny do przetrwania w tajemniczych okolicznościach krainy Brandona Mulla. Detektyw Pierre zaprosił do szyfrowania wiadomości z wykorzystaniem telegramu. W imprezie finałowej *Ferii z Książką* wzięło udział **58 dzieci**.

W ramach *Ferii z Książką* uzyskaliśmy wsparcie czterech wydawnictw: *Dom Wydawniczy Mała Kurka*, *Grupa Wydawnicza Foksal*, *Zakamarki*, *Literatura*. Dodatkowo akcję w 3 filiach (Filia nr 14, 16 i 26) wsparła Fundacja Marwit promująca *Smak zdrowia na ferie zimowe*.

Fotogaleria:

[Potworrne wyzwanie](#)

[Ciemnego pokoju nie trzeba się bać - warsztaty](#)

[Spotkanie z Katarzyną Majgier](#)
[Zapowiedź ferii w TVP Katowice](#)
[Wydawnictwa](#)
[Marwit](#)

Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci (2 kwietnia).

Z okazji czytelniczego święta dla najmłodszych, filie organizowały zajęcia literackie oraz spotkania, podczas których wspólnie z dziećmi czytały ich ulubione bajki.

W Filii nr 12 odbyły się z tej okazji 4 kwietnia warsztaty muzyczne z Justyną Bednarek, autorką książki *Niesamowite przygody dziesięciu skarpetek*.

Relacja fotograficzna z warsztatów:

<http://mbp.katowice.pl/galeria/321-rosnij-razem-z-ksiazka-w-to-mi-graj-fotogaleria>

XIV Tydzień Bibliotek Biblioteka. Oczywiście! (8-15 maja).

Tydzień Bibliotek to święto mające na celu podkreślanie roli bibliotek oraz istotności czytania w codziennym życiu, wzbudzenie zainteresowania książkami oraz pracą bibliotekarza. W Miejskiej Bibliotece Publicznej w Katowicach odbyły się w ramach Tygodnia Bibliotek spotkania literackie i edukacyjne, a także pokazy teatrzyków kamishibai dla dzieci.

XVI Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom Czytanie zbliża (3-10 czerwca)

W ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania dzieciom filie prowadzące zajęcia dla dzieci organizowały spotkania literackie, promujące głośne czytanie. W spotkaniach udział brały dzieci z miejskich przedszkoli oraz szkół podstawowych, na co dzień współpracujących z Biblioteką.

W ramach czytelniczego święta Filia nr 26 zorganizowała, wraz ze Świetlicą Środowiskową św. Agaty, plenerowy piknik rodzinny **Cała Polska czyta dzieciom i Murcki też!** Uczestnicy imprezy mieli okazję poznać świat Jana Brzechwy, poczytać na trawie książki z Czytelni pod Sówką, wziąć udział w minigolfie literackim, zajęciach plastycznych czy pobawić się bańkami mydlanymi oraz masą sensoryczną (2 czerwca, godz. 16.00-18.00, Filia nr 26, ul. Samsonowicza 27).

Fotorelacja z imprezy:

<http://mbp.katowice.pl/galeria/353-cala-polska-czyta-dzieciom-i-murcki-tez-2017-fotogaleria>

Akcja Lato z Książką 2017 Literacki Las (lipiec – sierpień)

Nawiązując do sztuki, natury poprzez literaturę zaproponowaliśmy szereg działań na spędzenie wolnego czasu dzieciakom w Bibliotece. Latem proponowaliśmy zasiewanie i pielęgnowanie nowych pomysłów oraz pobudzanie wyobraźni dzieci. Spotkania, warsztaty, spacerowanie tropem ważnych słów odbyły się w 17 filiach bibliotecznych. Frekwencja podczas tegorocznej akcji wyniosła 3164 osoby. W 358 spotkaniach wzięło udział 547 młodych czytelników. Podczas dwumiesięcznej akcji Lata z Książką uzupełnialiśmy niedobry witaminy N, niejednokrotnie prowadząc działania z książką w plenerze (w Ogrodzie Słów, parkach miejskich, na leśnych drózkach, łąkach, pod drzewami) poza murami Biblioteki.

Do udziału w akcji zapraszaliśmy czytelników Biblioteki w wieku 5-12 lat. W Bibliotekach pojawiła się wydzielona przestrzeń do czytania, leniuchowania, rozmyślenia m.in. tipi Miejsce do rozmyślenia i czytania..., Bibliogrota czy Karmniki książkowe. Czytaliśmy w każdych warunkach w kąciach czytelniczych, na dachu Biblioteki, w Ogrodzie Słów. Z książką podczas przyrodniczych wojaży nie rozstawaliśmy się na krok. Przygotowany został cykl warsztatów literacko-typograficznych wokół słów, podczas których

uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z krojami, formami, kształtami liter oraz zabawy i tworzenia swoich autorskich liter, słów, które ukryły się w Ogrodzie Słów na drzewach (warsztat Słowne owoce, Gigantyczne litery, Karmniki książkowe). Z kolei sałatki literackie w oparciu o dziecięcą poezję Juliana Tuwima serwowano w Szpitalnej Bajkotece. Przygotowaliśmy podchody literackie: Ufoludek biegnie przez osiedlowy ogródek - bieg po śląskie słowa. Literacki Las to również blok poświęcony działaniom twórczym i artystycznym, w których przychodzące na spotkania do Biblioteki młodzi czytelnicy mogli wykazać się nie lada kreatywnością i wyobraźnią. Zajęcia skupiały się wokół eksperymentów z przyrodą, malowania obrazów z mleka, makaronu oraz prac powstałych dzięki wirującym farbom.

W propozycjach pojawiły się również spotkania z dźwiękiem, tym płynącym z nagrań (odgłosy lasu), książki (audiobooki) oraz odbieranym na żywo w kontakcie z przyrodą (warsztaty z Pracownią Edukacji Żywej). Szczególnie spotkania z grupą PEŻ pokazały, w jaki sposób wsłuchiwać się w przyrodę oraz ile radości można czerpać w kontakcie z nią nie posiadając do tego celu skomplikowanych i drogich sprzętów (lupa, szkło powiększające). Efektem wzmożonej więzi z naturą były powstałe domki i „hotele” dla owadów, nietypowe ogrody, lasy w słoikach, zielniki. Lato z Książką było również czasem spotkań z ciekawymi ludźmi, dla których słowo pisane jest szczególnie bliskie: Marta Dybula (tłumaczka szwedzkiego w Wyd. Zakamarki), Kasia Nawratek i Ola Szmida (autorka i ilustratorka książki Kresek, Bartek i całkiem zwyczajny początek), Leszek Jęczmyk (Ślązak Roku 2006), przedstawicielami różnych sfer życia (pszczelarzem, trenerem jogi, księgarzami, sztukmistrzami, aktorami). Do działań twórczych inspirowały nas spotkania w instytucjach kultury, jak choćby Art Naif Festiwal, czy wystawa Odbicie i Na tropie Tomka w Muzeum Śląskim. Ponadto odbyliśmy spotkania parateatralne - teatr lalkowy, w oparciu o twórczość Jana Brzechwy, Teatrzyk „Błaszany Bębenek”. Literacko inspirowały do działań, książki: Tomasza Samojlika, Marianny Oklejak, Kasi Nawratek, Aleksandry i Daniela Mizielińskich, Jenny Broom, Anny Castagnoli, Michała Goluchowskiego, wiersze Juliana Tuwima, Ludwika Jerzego Kerna, Jana Brzechwy, Joanny Papuzińskiej. W ramach akcji Biblioteka współpracowała z wieloma miejskimi i regionalnymi instytucjami, które włączyły się w działania kulturalne: Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Katowicach, Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Pracownia Edukacji Żywej, Pałac Młodzieży, Fundacja Park Śląski, Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa, Nadleśnictwo w Katowicach, Katowice Miasto Ogrodów - Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek, Centrum Edukacji Przeciwpowodziowej w Chorzowie, Młodzieżowy Dom Kultury (Os. Tysiąclecia), Miejski Dom Kultury „Południe”, Muzeum Śląskie, Galeria Szyb Wilson, Muzeum Historii Katowic, BWA, Muzeum Miejskie w Chorzowie, NOSPR, Stowarzyszenie Przyjaciół Dąbrówki Małej i Burowca, Świetlica Środowiskowa Nikisz, Rada Jednostki Pomocniczej w Podlesiu oraz Osiedla Witosa.

Dzięki wsparciu wydawnictw literackich (Wydawnictwo EZOP, Wydawnictwo Poławiace Pereł, Wydawnictwo Mamania, Wydawnictwo Zakamarki, Wydawnictwo Media Rodzina, Wydawnictwo Zielona Sowa, Wydawnictwo Czerwony Konik, Wydawnictwo Agora, Wydawnictwo Nasza Księgarnia) mogliśmy kontynuować zwyczaj, który ma miejsce podczas każdego finału akcji. Każde z dzieci zabiera z sobą książkę do domu. Ponadto Fundacja Marwit wsparła Bibliotekę programem „Smak zdrowia na wakacje”.

Informacje o akcji wraz z fotogalerią:

<http://mbp.katowice.pl/aktualnosci/346-lato-z-ksiazka-2017>

www.facebook.com/MBPKatowice

XVII Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania (29 września)

Z okazji czytelniczego święta, filie zorganizowały spotkania literackie oraz lekcje biblioteczne dla dzieci z zaprzyjaźnionych przedszkoli i szkół podstawowych.

<http://mbp.katowice.pl/aktualnosci/386-biblioteczna-sowka-o-dniu-glosnego-czytania>

W Filii nr 23 odbyło się z tej okazji w dn. 27 września br., spotkanie z Przemysławem Wechterowiczem, autorem wielu poczytnych książek dla dzieci, m.in. „Proszę mnie przytulić”. Fotorelacja ze spotkania: <http://mbp.katowice.pl/galeria/397-spotkanie-z-przemyslawem-wechterowiczem-fotogaleria>

CYKLICZNE SPOTKANIA LITERACKIE I EDUKACYJNE DLA DZIECI

- Dyskusyjne Kluby Książki dla dzieci

Biblioteka priorytetowo traktuje czytelnictwo dzieci i młodzieży. Obecnie prowadzi 6 Dyskusyjnych Klubów Książki dla dzieci: w Filii nr 5 Mł., ul. Franciszkańska 33; w Filii nr 12, ul. Witosa 18 B; w Filii nr 14, ul. Piastów 20; w Filii nr 16, ul. Wajdy 21; w Filii nr 32 przy ul. Grzybski 19 A oraz w Filii nr 36 przy ul. Gen. Hallera 28.

- Czytanie na dywanie

Od stycznia 2017 roku Biblioteka prowadzi cykl promujący głośne czytanie książek dla dzieci zatytułowany Czytanie na dywanie. W każdy wtorek o w Filiach nr: 3, 4, 5 Mł., 6, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 17, 16, 19, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 32, 36 oraz w Filii nr 38 w Górnos Śląskim Centrum Zdrowia Dziecka (tutaj wyjątkowo o godz. 14.00), a także w środy w Filiach nr 22 i 33, bibliotekarze (a nierzadko rodzice, dziadkowie czy zaproszeni goście) głośno czytają dzieciom przez co najmniej 30 minut.

- 3B. Bajtel – Bajka – Biblioteka.

Zajęcia literackie przeznaczone dla dzieci w wieku od niemowlęctwa do trzeciego roku życia, organizowane w Filiach nr 32 i 33. Spotkania służą zaznajamianiu dzieci z literaturą, zaszczepianiu w nich zamiłowania do książek, a wszystko w miłej atmosferze zabawy. Wraz z rodzicami/opiekunami oraz paniami bibliotekarkami najmłodsi poznają świat bajek i baśni. Spotkania odbywają się raz w miesiącu.

- Zajęcia plastyczne Tęcza, Akwarelki, Kredka, Plastuś, Fantazja, I Ty potrafisz!, Bajkowe malowanie, Kolorowo i bajkowo.

Zajęcia skierowane są do dzieci w wieku od 5 do 10 lat, które mają ochotę rozwijać swoje zdolności plastyczne. Program wypełniony jest ciekawymi zajęciami. Dzieci uczą się malowania, rysowania, kolażu, poznają ciekawe techniki plastyczne. Prace wykonywane różnymi technikami np.: ołówek, pastele, tusz, origami, a także przy użyciu plasteliny, masy solnej itp. Uczestniczące w zajęciach dzieci biorą udział w konkursach plastycznych organizowanych przez Bibliotekę.

- Planszówki w F17

Filia nr 17 posiada gry dla osób w różnym wieku i o różnym poziomie zaawansowania. Dostępne są dla czytelników w godzinach otwarcia biblioteki, natomiast we wtorki organizowane są specjalne spotkania podczas których można podszkolić się pod okiem pracowników filii. Pełna lista gier dostępnych w Filii nr 17 dostępna jest w placówce oraz pod linkiem:

<http://mbp.katowice.pl/aktualnosci/130-planszowki-w-f-17>

- Kreatywna Biblioteka

Warsztaty artystyczno-literackie dla dzieci i rodziców, odbywające się w każdy drugi i czwarty czwartek miesiąca w Filii nr 17.

- RED[AKCJA!] – warsztaty dziennikarskie dla młodzieży, odbywające się raz w miesiącu w Filii nr 5 Młodzieżowej.

- **(Za)pisani w Bibliotece** – warsztaty kreatywnego pisania dla młodzieży, odbywające się co miesiąc w Filii nr 11.

- **Klub Książki i Ilustracji** – spotkania literacko-plastyczne dla dzieci w wieku przedszkolnym, organizowane w Filii nr 33.

- Kluby Gier Planszowych

We współpracy z producentem gier planszowych Granna, utworzyliśmy w filiach nr 19, 20, 23 oraz 33 Kluby Gier Planszowych. Organizowane są cyklicznie, raz w miesiącu, spotkania dla najmłodszych miłośników gier planszowych.

- Art Zone

Warsztaty plastyczne z elementami języka angielskiego dla dzieci, odbywające się w czwartki w godz. 16.00-16.30, w Filii nr 19.

6. Obsługa osób niepełnosprawnych i specjalnych grup użytkowników

6.1. Stan i ocena działalności filii i punktów bibliotecznych w szpitalach, domach opieki, aresztach.

Biblioteka posiada dwie filie zlokalizowane w szpitalach: dla dorosłych - Filię nr 34 (ul. Medyków 14) w Centralnym Szpitalu Klinicznym im. prof. Kornela Gibińskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego oraz dla dzieci - Filię nr 38 (ul. Medyków 16) w Górnośląskim Centrum Zdrowia Dziecka w Katowicach.

Filia nr 38 jest miejscem bardzo chętnie odwiedzanym przez rodziców z dziećmi – pacjentami GCZD, a także dzieci oczekujących na fizjoterapię, która odbywa się na tym samym poziomie, co nasza placówka. Odwiedzają ją także nauczyciele, którzy przyprowadzając dzieci do biblioteki urozmaicają im czas spędzany w szpitalu. Filia, która posiada ekran multimedialny została wyposażona w gry i programy edukacyjne, systematycznie wykorzystywane, obok książek, w ramach zajęć interaktywnych. W I półroczu 2017 r. filia została dofinansowana na wniosek Rady Jednostki Pomocniczej nr 6 przez Urząd Miasta Katowice. W ramach dotacji celowej zorganizowano Dzień Dziecka w którym wzięło udział ponad 80 małych pacjentów GCZD oraz zakupiono materiały edukacyjne, które wzbogaciły naszą ofertę. Z roku na rok wzrasta liczba dzieci korzystających z propozycji biblioteki na miejscu, czyli z księgozbioru, programów edukacyjnych oraz zajęć na ekranie multimedialnym.

Także Filia nr 34, której oferta skierowana jest do osób dorosłych cieszy się uznaniem i potrzeba jej istnienia potwierdzana jest każdego dnia w bezpośrednim kontakcie z chorymi.

6.2. Liczba czytelników i wypożyczeń w filiach szpitalnych:

Filia szpitalna	Stan księgozbioru		Liczba czytelników		Wypożyczenia	
	2016 r.	2017 r.	2016 r.	2017 r.	2016 r.	2017 r.
Filia nr 34	4.396	4.288	1.413	1.380	12.743	12.132
Filia nr 38	2.638	2.646	1.957	1.859	10.245	9.932

6.3. Zbiory dla czytelników niepełnosprawnych:

Zbiory książki mówionej Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach to 22.923 egzemplarze, w tym:

1.671 – tytułów na kasetach magnetofonowych

1.597 – tytułów w formacie Czytaka i 1.248 LARIX

- w Oddziale Książki Mówionej Filii nr 1, zakupione w Polskim Związku Niewidomych lub pozyskane na podstawie porozumienia ze Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Niepełnosprawnym "Larix", udostępniane wyłącznie osobom niepełnosprawnym (licencja na podstawie Art.33¹ Ustawy o prawie autorskim (Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631)

oraz

18.407 – tytułów na płytach CD w Filiach nr: 1,6, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 25, 26, 28, 32, 33, 35, 36, 5Mł, 9, 11,13, 15, 25, 32, 33, 35, 36, 5 Mł

- dostępnych dla wszystkich czytelników, które chętnie są wypożyczane przez osoby starsze na terenie całego miasta.

Do zbiorów Biblioteki w 2017 r. przybyło ogółem tytułów 4.116 audiobooków na kwotę 60.204,32 zł.(w 2016 r. 5.580 za 92.498,15 zł), głównie dzięki środkom pozyskanym w Budżecie Obywatelskim 2017 m. Katowice.

Ponadto w zbiorach znajdują się książki w języku Braille’a (215 wol. w OKM Filii nr 1) oraz książki z dużą czcionką ok. 90 tytułów (500 egzemplarzy w filiach).

6.4. Stanowiska komputerowe i inne sprzęty techniczne przystosowane dla osób z dysfunkcją wzroku.

Oddział Książki Mówionej posiada sprzęt przystosowany dla osób z dysfunkcją wzroku: powiększalnik elektroniczny MyReader, stanowisko komputerowe przystosowane dla osób z dysfunkcją wzroku wyposażone w linijkę brajlowską oraz program Windows Eyes, posługujący się syntezatorem mowy. Ponadto w ramach projektu „Wypożyczalnia odtwarzaczy cyfrowej książki mówionej dla osób niewidomych i słabo widzących” realizowanego przez Stowarzyszenie „Larix” użyczono bibliotece 3 szt. Czytaka Plus.

W ramach projektu BO 2015r. dla OKM zakupiono dodatkowo 6 Czytaków przeznaczonych do wypożyczania przez czytelników, które udostępniane są za pobraniem kaucji. Czytaki nadal cieszą się dużym zainteresowaniem, wypożyczane są na okres ok. 2 m-cy. Do tej pory z możliwości wypożyczenia Czytaka skorzystało ok. 50 osób.

6.5. Formy pracy i działania Biblioteki na rzecz osób chorych, niepełnosprawnych, seniorów i innych osób z grup tzw. wykluczonych; współpraca Biblioteki z instytucjami i stowarzyszeniami zajmującymi się działalnością na rzecz tych grup; w jaki sposób Biblioteka promuje swoje usługi wśród osób niepełnosprawnych.

Biblioteka pomaga w przysposobieniu osób niepełnosprawnych do podjęcia pracy zawodowej – współpracuje m.in. z Warsztatem Terapii Zajęciowej „Promyk”. Organizuje indywidualne zajęcia praktyczne oraz warsztaty umiejętności praktycznych dla podopiecznych Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym.

W pierwszym półroczu 2017 roku w Filii nr 16 przy ul. Wajdy 21 odbywały się warsztaty aktywizujące dla seniorów, prowadzone przez panią Erykę Probiez – studentkę Instytutu Psychologii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Raz w miesiącu podopieczni Dziennego Domu Opieki Społecznej Bogucice-Zawodzie oraz mieszkańcy dzielnicy Bogucice w wieku

senioralnym, mieli okazję wziąć udział w warsztatach których tematyka dotyczyła problemu starości, społecznego wykluczenia, stresu oraz sposobów radzenia sobie z nim.

Tematy podejmowane na warsztatach:

Terapia schematów a codzienne trudności. Leczenie zaburzeń osobowości, poznawanie technik: wyobrażeniowych, relacyjnych i poznawczych.

Starość jest wyzwaniem, na które trzeba umieć odpowiedzieć. Prezentacja multimedialna.

Starość zaczyna się wtedy, gdy zapominamy, że byliśmy dziećmi. Warsztaty ruchowe.

Słowa mają moc. O poprawnej komunikacji.

Promowanie twórczości osób niepełnosprawnych, organizowanie w 2017 roku wystaw i spotkań z twórcami niepełnosprawnymi.

Poznaj nas – dorosłe osoby głuchoniewidome we współczesnym świecie (21 lutego 2017 r., Filia nr 16, ul. Wajdy 21).

Konferencja z udziałem osób głuchoniewidomych oraz specjalistów, organizowana we współpracy ze Śląską Jednostką Towarzystwa Pomocy Głuchoniewidomym. Podczas konferencji goście dowiedzieli się czym zajmuje się TPG, poznali historie podopiecznych, którzy opowiedzieli m.in. o tym, w jaki sposób komunikują się między sobą, a także z innymi, ludzie z jednoczesną dysfunkcją wzroku i słuchu; jak wygląda codzienne życie osoby głuchoniewidomej, także będącej rodzicem. Poruszony został również temat czytelnictwa oraz edukacji głuchoniewidomych a chętni wzięcia udziału w kursie języka migowego dowiedzieli się m.in. gdzie mogą taki kurs odbyć. Na zakończenie konferencji odbyły się grupowe warsztaty, podczas których zaprezentowano działanie nowoczesnego sprzętu używanego przez osoby z głuchoślepotą, uczestnicy wzięli również udział we wspólnej nauce Alfabetu Lorma – systemu komunikacji osób głuchoniewidomych, polegającemu na kreśleniu na dłoni drugiej osoby linii lub punktów.

Konferencja objęta została honorowym patronatem Prezydenta Miasta Katowice oraz Rzecznika Praw Obywatelskich.

Fotogaleria:

<http://mbp.katowice.pl/galeria/296-poznaj-nas-dorosle-osoby-gluchoniewidome-we-wspolczesnym-swiecie-fotogaleria>

Wyobrażenie – wystawa fotografii.

W ramach współpracy zawiązanej pomiędzy Miejską Biblioteką Publiczną w Katowicach a Śląską Jednostką Towarzystwa Pomocy Głuchoniewidomym, powstała kolekcja niesamowitych zdjęć zatytułowana „Wyobrażenie”.

„Wszyscy mamy potrzebę poznawania świata, różni nas tylko sposób jego doświadczania” – słowa jednego z bohaterów fotoreportażu Magdaleny Nowak i Agnieszki Majnusz wyznaczyły autorkom cel – ukazanie różnych aspektów poznawania świata przez osoby głuchoniewidome.

Śląska Jednostka Towarzystwa Pomocy Głuchoniewidomym, dzięki pracy oddanych wolontariuszy, wspomaga osoby głuchoniewidome w poznawaniu tego, co nas wszystkich otacza – począwszy od codziennych czynności, skończywszy na podróżach czy sportach ekstremalnych.

Wystawa „Wyobrażenie” pokazuje, w jaki sposób poznaje się świat różnymi zmysłami – nie ograniczając się tylko do jednego, wybranego aspektu doświadczania rzeczywistości.

Wernisaż wystawy odbył się 20 czerwca w Filii nr 14 (ul. Piastów 20), a sama wystawa towarzyszyła Żywej Bibliotece/Human Library Katowice

Wernisaż był tłumaczony na język migowy. Osoby niewidome i niedowidzące zwiedzały wystawę w towarzystwie „tłumacza”, który opowiadał o tym, co na zdjęciach się znajduje - było to tzw. oprowadzanie dla osób niewidomych i słabowidzących z audiodeskryptorem.

Fotorelacja z wernisażu:

<http://mbp.katowice.pl/galeria/360-wyobrazenie-wernisaz-wystawy-fotogaleria>

Wystawa prezentowana była również w Filii nr 16 (ul. Wajdy 21) we wrześniu br.

Imprezy integracyjne organizowane cyklicznie - spotkania o zasięgu miejskim organizowane w związku ze świętami oraz dniami szczególnymi.

11 lutego - Światowy Dzień Chorego - imprezy literackie i edukacyjne, przeprowadzane w zaprzyjaźnionych ośrodkach dla osób niepełnosprawnych i w Filiach szpitalnych: 34 i 38.

Żywa Biblioteka/Human Library Katowice

21, 22 czerwca 2017 r.

Żywa Biblioteka jest miejscem, w którym każdy ma szansę spotkać osoby dyskryminowane ze względu na swoją przeszłość, zawód, pochodzenie, wyznanie, poglądy, orientację, kolor skóry. Czytelnik może wybrać z katalogu interesującą go książkę, a następnie ją wypożyczyć. Książkami w Żywej Bibliotece są prawdziwi ludzie, reprezentanci mniejszości i grup społecznych, które nie są w społeczeństwie akceptowane, spotykają się z wykluczeniem i uprzedzeniami. Czytelnik, wypożyczając taką książkę, wchodząc z nią w dialog, może skonfrontować swoje wyobrażenie o niej, zmienić postrzeganie i nastawienie. Spotkanie z Żywą Książką może być początkiem poszukiwania rzetelnych informacji na temat mniejszości i grup społecznych, pozwoli odpowiedzieć na pytania, których w innych okolicznościach nie mielibyśmy szansy, ani odwagi, zadać. Wśród zaproszonych przez Bibliotekę książek byli m.in. muzulmanka, ojciec dzieci adoptowanych, freeganin, weganka, uchodźcy, były ksiądz, osoby głuchoniewidome czy były więźni.

Żywa Biblioteka/Human Library Katowice promuje tolerancję wobec różnorodności, kulturę wzajemnego szacunku i dialogu. Wszystkich otwartych na świat i innych ludzi, oraz tych, którzy innych ludzi i świat chcą poznawać, zapraszamy do wzięcia udziału w wydarzeniu.

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach w dniach 21-22 czerwca 2017 r. po raz czwarty zorganizowała Żywą Bibliotekę/Human Library Katowice. W ciągu dwóch dni dokonano 80 wypożyczeń.

Zdjęcia z wydarzenia: <http://mbp.katowice.pl/galeria/364-zywa-biblioteka-2017-fotogaleria>

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach współpracuje z wieloma instytucjami edukacyjnymi i opiekuńczymi. Organizowane w ramach tej współpracy spotkania mają charakter integracyjny. Kierowane są zarówno do osób starszych, uczniów i dzieci w wieku przedszkolnym z placówek integracyjnych jak i do osób niepełnosprawnych oraz objętych opieką przez zakłady opiekuńcze, domy pomocy czy świetlice środowiskowe.

W ramach działań integracyjnych, MBP współpracuje z wieloma instytucjami, takimi jak: Niepubliczny Zakład Opiekuńczo-Pielęgnacyjny „Karolinka”, Dzienny Dom Pomocy Społecznej Bogucice-Zawodzie, Katowickie Stowarzyszenie na rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „Opoka”, Górnośląskie Centrum Zdrowia Dziecka, Stowarzyszenie „Przystań”, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Świetlica Środowiskowa Św. Agaty, Centrum Rehabilitacyjno-Oświatowe „Odrodzenie”, Klub Seniora „Zakątek”, Warsztaty Terapii Zajęciowej „Promyk” oraz ze Środowiskowymi Domami

Samopomocy dla Niepełnosprawnych, Rodzinnymi Domami Pomocy Społecznej oraz Szkołami i Przedszkolami, które posiadają oddziały lub klasy integracyjne.

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach od kilku lat prowadzi różnorodne działania na rzecz osób chorych, niepełnosprawnych, seniorów i wykluczonych. Jednym z zadań MBP jest zwiększenie udziału tych osób w imprezach kulturalnych, artystycznych i rekreacyjnych. Ponadto, biblioteka stara się promować i prezentować twórczość artystyczną i kulturalną osób niepełnosprawnych.

Cyklicznie w Filii nr 1 z Oddziałem Książki Mówionej odbywały się spotkania i lekcje biblioteczne pt. „W świecie niewidomych” oraz „Porozmawiajmy o niepełnosprawności”.

W Filii nr 3 regularnie odbywały się „Koncerty umuzykalniające” w wykonaniu artystów z Instytucji Promocji i Upowszechniania Muzyki SILESIA dla pensjonariuszy Środowiskowego Domu Samopomocy dla Niepełnosprawnych nr 2 oraz pensjonariuszy Dziennego Domu Pomocy Społecznej nr 7. W Filii nr 3 odbywają się również kiermasze rękodzieła wykonane przez pensjonariuszy, MBP uczestniczyła w zajęciach pozabibliotecznych w ramach działań na rzecz integracji osób niepełnosprawnych, chorych i starszych. We współpracy z Centrum Rehabilitacyjno-Oświatowym „Odrodzenie”, Filia nr 10 organizowała dla pacjentów zajęcia integracyjne (głośne czytanie, gry i zabawy). Na oddziałach szpitalnych Górnośląskiego Centrum Zdrowia Dziecka, Filia nr 38 przeprowadzała imprezy edukacyjne (konkursy, zabawy literackie, pomoc w nauce), a Filia nr 27 organizowała spotkania integracyjne i czytanie dla mieszkańców Rodzinnego Domu Pomocy Społecznej.

Z kolei Filia nr 12 prowadziła zajęcia dla osób starszych w Niepublicznym Zakładzie Opiekuńczo-Pielęgnacyjnym „Karolinka”. Filia nr 20 regularnie organizowała wydarzenia literackie dla podopiecznych Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym 25+.

Od wielu lat biblioteka zatrudnia i przyjmuje na staż osoby o różnym stopniu niepełnosprawności. Umożliwia również odbywanie praktyk podopiecznym Warsztatów Terapii Zajęciowej „Promyk”.

MBP systematycznie stara się likwidować bariery architektoniczne w poszczególnych filiach Biblioteki, które przystosowywane są do potrzeb osób niepełnosprawnych. Ponadto, pracownicy wszystkich filii odwiedzają chorych i niepełnosprawnych czytelników, w celu dostarczania im do domu książek, czasopism i książki mówionej.

Rok 2017 ogłoszony jako Rok Seniora zintensyfikował działania Biblioteki podejmowane na rzecz seniorów. Oto najważniejsze z nich:

Biblioteczny Klub Seniora – Filie nr 14 i 25:

- **Spotkanie organizacyjne dla Seniorów** – spotkanie inauguracyjne, wprowadzające w ideę Bibliotecznego Klubu Seniora. (27 stycznia, Filia nr 14).

- **Skuteczne leczenie diety** – spotkanie z dietetykiem Bożeną Kropką, promotorką zdrowego żywienia, autorką książki Co mi dolega? Poradnik skutecznego leczenia diety (10 stycznia, Filia nr 14).

- **Oskar i Ruth** – spektakl. Tragikomedia w reż. Ingmara Villqista, występują: Anna Kadulska i Andrzej Dopierała, aktorzy Teatru Bez Sceny (20 marca, Filia nr 14).

Zdjęcia ze spektaklu:

<http://mbp.katowice.pl/galeria/309-oskar-i-ruth-fotogaleria>

- **Warsztaty genealogiczne** – dwuczęściowe warsztaty prowadzone przez Damiana Jureczko i Piotra Mitręgę z Towarzystwa Genealogicznego Silius Radicum (7 kwietnia, Filia nr 25; 26 kwietnia, Filia nr 14).

- **Andrzej Stasiuk** – spotkanie z pisarzem, eseistą, autorem książek m.in. *Jadąc do Babadag*, *Taksim*, *Nie ma ekspresów przy żółtych drogach*, *Życie to jednak strata jest*, *Osiółkiem*, *Kucając* (9 maja, Filia nr 14).

Fotorelacja ze spotkania:

<http://mbp.katowice.pl/galeria/335-spotkanie-z-andrzejem-stasiukiem-fotogaleria>

- **Przychodzi baba do lekarza, czyli recepta na życie bez recepty** - prelekcja naturoterapeuty pani Edyty Ossowskiej (13 września, Filia nr 25).

- **O Edwardzie Stachurze** – prelekcja dr. Dariusza Pachockiego z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, edytora i znawcy twórczości poety (25 października, Filia nr 14).

- **Przychodzi baba do lekarza, czyli recepta na życie bez recepty** – prelekcja naturoterapeuty pani Edyty Ossowskiej (10 listopada, Filia nr 25).

- **Spotkanie z Przemysławem Garczyńskim** – spotkanie z redaktorem serwisu 3telnik.pl, promujące jego debiutancką powieść kryminalną *Kelner* (15 listopada, Filia nr 25).

- **Spotkanie z Anną Seniuk** – wybitną aktorką teatralną i filmową. Spotkanie promujące książkę biograficzną *Nietypowa baba jestem* (24 listopada, Filia nr 14).

Fotogaleria: <http://mbp.katowice.pl/galeria/433-spotkanie-z-anna-seniuk-fotogaleria>

- **Spotkanie z Bernardem Krawczykiem** – aktorem teatralnym, filmowym i telewizyjnym, związanym na co dzień z Teatrem Śląskim (5 grudnia, Filia nr 25). Zdjęcia:

<http://mbp.katowice.pl/galeria/435-spotkanie-z-bernardem-krawczykiem-fotogaleria>

- **Izrael – nie tylko dla pielgrzymów** – spotkanie podróżnicze z Małgorzatą Kaczor (14 grudnia, Filia nr 25)

- **Koncert muzyki polskiej w wykonaniu duetu Pedro y Mari** – bezpłatny biletowany koncert (14 grudnia, Filia nr 14). Zdjęcia:

<http://mbp.katowice.pl/galeria/441-koncert-muzyki-polskiej-fotogaleria>

- **Klikam, surfuję, mailuję** – propozycja konsultacji komputerowych dla osób starszych (Filia nr 3) – konsultacje indywidualne

- **Seniorzy i Wirtualny Świat** – podstawy obsługi komputera dla seniorów w każdą środę miesiąca (Filia nr 6)

- **Komputerowe Abecadło** – zajęcia komputerowe dla seniorów (Filia nr 7)

- **Pomyszkuj w Internecie** – kółko komputerowe dla seniorów (Filia nr 13) – indywidualne spotkania odbywające się w każdy wtorek i czwartek miesiąca

- **Do Internetu jeden krok...** - zajęcia internetowe dla seniorów (Filia nr 14)

8. Sprawy kadrowe i sytuacja zawodowa bibliotekarzy

8.1. Ogólna ocena stanu zatrudnienia

Stan zatrudnienia w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Katowicach na dzień 31.12.2017 r. wynosił 187 osób, co stanowiło 183 etaty przeliczeniowe, w tym: 178 osób pełnozatrudnionych oraz 9 osób niepełnozatrudnionych. Z pracujących wyłączono 7 osób, których stosunek pracy uległ zawieszeniu w związku z : urlopem wychowawczym - 6 osób, świadczeniem rehabilitacyjnym - 1 osoba.

Wykonanie na dzień 31.12.2017 r. stanowiło 99,4 % zatrudnienia planowanego.

Miejska Biblioteka Publiczna zatrudnia 13 osób niepełnosprawnych z różnego typu dysfunkcjami, w tym:

- 3 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
- 6 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności,

- 4 osób z lekkim stopniem niepełnosprawności.

W 2017 roku przyjęto do pracy 18 osób, 3 osoby wróciły po świadczeniu rehabilitacyjnym. Natomiast 19 osób rozwiązało umowy o pracę, w tym 10 osób w związku z przejściem na emeryturę lub rentę, 5 osób rozwiązało umowę o pracę za wypowiedzeniem.

Struktura zatrudnienia w dniu 31.12.2017 r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Katowicach przedstawiała się następująco:

- pracownicy merytoryczni: 140 osób tj. 139,5 etatu 74,87 % ogółu pracowników,
- pracownicy administracyjni: 26 osób tj. 23,875 etatu 13,9 % ogółu pracowników,
- pracownicy obsługi: 21 osób tj. 19,625 etatu 11,23 % ogółu pracowników.

W dniu 31.12.2017 r. wykształcenie kierunkowe (średnie i wyższe z zakresu bibliotekoznawstwa) posiada 86,4 % ogółu pracowników merytorycznych a 75,7 % pracowników merytorycznych stanowiły osoby z wykształceniem wyższym z zakresu bibliotekoznawstwa.

Struktura poziomu wykształcenia w dniu 31.12.2017 r.:

Pracownicy administracyjni

Rodzaj wykształcenia	Liczba osób	% ogółu pracowników
wykształcenie wyższe	20	77
wykształcenie średnie	6	23
RAZEM	26	100

Pracownicy merytoryczni

Rodzaj wykształcenia	Liczba osób	% ogółu pracowników
wykształcenie wyższe	124	88,6
w tym: wyższe bibliotekarskie	106	75,7
wykształcenie średnie	16	11,4
w tym: średnie bibliotekarskie	15	10,7
RAZEM	140	100

8.2. Średnia płaca brutto w przeliczeniu na etaty (z uwzględnieniem wszystkich składników)

- zarząd 6 113,45 zł
- pracowników merytorycznych 3 084,23 zł
- pracowników administracyjnych 3 418,05 zł
- pracowników obsługi 2 360,67 zł

8.3. Udział pracowników w doskonaleniu zawodowym

W 2017 roku studiowało 4 pracowników Biblioteki

Pracownicy merytoryczni

- studia doktoranckie
 - filologia polska - 1 osoba
 - literaturoznawstwo - 1 osoba
- studia podyplomowe - 2 osoby
 - bibliotekoznawstwo i informacja naukowa – 2 osoby

8.4. Udział pracowników w innych formach doskonalenia zawodowego:

Wprowadzenie do akcji Ferie z Książką - szkolenie podczas którego pracownicy Działu Metodyki, Analiz i Promocji przedstawili główną ideę akcji, zaprezentowali literaturę metodyczną oraz materiały do zajęć z dziećmi (45 osób).

Szkolenia indywidualne z metodyki pracy z grami planszowymi prowadzone w filiach przez pracownika Działu Metodyki, Analiz i Promocji – wg zapotrzebowania.

Wejdz do gry. Kultura czytania i twórczego działania w bibliotece.

W dniach 20-21 października br. odbyła się w Miejskim Domu Kultury Filia Dąb, przy ul. Krzyżowej 1, dwudniowa konferencja szkoleniowa dla bibliotekarzy – Wejdz do gry. Kultura czytania i twórczego działania w bibliotece.

Konferencja zorganizowana została przez pracowników działu Metodyki, Analiz i Promocji, przy aktywnym wsparciu pracowników działów: Informatycznego oraz Pracownia Plastyczna.

Konferencja podzielona została na dwa dni. Głównym tematem wykładów oraz warsztatów pierwszego dnia było zapoznanie ze współczesnymi trendami czytelnictwa wśród młodych czytelników. Naszymi gośćmi byli znawcy literatury dla dzieci i młodzieży, pasjonaci i autorytety w swojej dziedzinie. Wśród prowadzących byli m.in. Anna Czernow – Prezes Polskiej Sekcji IBBY, Iwona Haberny z Agencji Promocyjnej OKO, Małgorzata Swędrowska – wykładowca Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, animatorka warsztatów literackich dla dzieci, czy Michał Jankowski i Jędrzej Chojnacki z Krakowskiego Stowarzyszenia Komiksowego.

Uczestnicy mieli okazję dowiedzieć się z jakimi tytułami warto zapoznać młodych czytelników, nauczyli się sposobów ożywiania tekstu czytanego małym dzieciom czy wzięli udział w warsztatach komiksowych.

Drugi dzień konferencji dedykowany był grom planszowym, które znacznie uatrakcyjnają oferty bibliotek i stwarzają szansę na zdobycie nowych użytkowników w każdym wieku. Wśród prowadzących gościliśmy m.in. dr Natalię Pamulę-Cieślak – adiunkta z Instytutu Informacji Naukowej i Bibliologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Adama Łatę z BeCeKowego Pokoju Gier, Bartka Zbączyniaka z Planszopernika, Agnieszkę Bilską z GamifikacjaEdu czy Sławomira Wiechowskiego z Pionkołandii. Prowadzący są znawcami gier planszowych, mają bogate doświadczenie w pracy z dziećmi i młodzieżą. Wiedza, którą przekazali uczestnikom konferencji, pomoże bibliotekarzom w wyborze ciekawych i wartościowych gier, które warto włączyć do zajęć. W trakcie

warsztatów oraz podczas zGranego Wieczoru bibliotekarze zapoznali się z ofertą najlepszych wydawnictw planszówkowych, poznali bestsellerowe tytuły, mogli zagrać z profesjonalistami. Wielu z uczestników konferencji przekonało się, iż gry planszowe są wartościowym elementem zabaw edukacyjnych z dziećmi – rozwijają wyobraźnię, uczą zdrowej rywalizacji, przewidywania, podejmowania decyzji i brania za nie odpowiedzialności.

Zarówno uczestnicy i goście Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach wypowiadali się pozytywnie o konferencji – chwalili sprawną i profesjonalną organizację przedsięwzięcia oraz docenili wysoki poziom merytoryczny wykładów i warsztatów. Bezpłatny udział w konferencji wzięli pracownicy bibliotek publicznych i szkolnych z woj. śląskiego; obowiązywała wcześniejsza rejestracja za pomocą formularza zgłoszeniowego zamieszczonego na stronie internetowej MBP Katowice. Uczestnicy mogli wybrać interesujące ich tematy warsztatów.

Łączna ilość uczestników: **173 osoby**.

Konferencja dofinansowana była ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, objęta została Honorowym Patronatem Prezydenta Miasta Katowice – Marcina Krupy, patronatami merytorycznymi udzielonymi przez Bibliotekę Śląską, Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich oraz Polską Sekcję IBBY, a także patronatami medialnymi TVP3 Katowice, Pulowerek.pl, Silesia on Board, Orange i Lustró Biblioteki.

Więcej informacji o konferencji, jej program oraz galeria zdjęć znajdują się pod linkami:

<http://mbp.katowice.pl/aktualnosci/393-wejdz-do-gry-kultura-czytania-i-tworczego-dzialania-w-bibliotece-konferencja>

<http://mbp.katowice.pl/galeria/416-konferencja-wejdz-do-gry-fotogaleria>

Udział pracowników w szkoleniach zewnętrznych:

L.p.	Szkolenie/konferencja	Liczba osób	Data	Miejsce
1	Akcja bilans 2016 r. w samorządowych instytucjach kultury - wybrane zagadnienia i nieprawidłowości	2	12.01.2017	Katowice Biblioteka Śląska
2	Umowy licencyjne	1	20.01.2017	Katowice Biblioteka Śląska
3	Prawo pracy w pierwszej połowie 2016 r.	1	22.02.2017	Katowice Total Expert
4	Seminarium naukowe "Wiara i niewiara wobec doświadczenia zagłady. Literackie realizacje."	1	21-22.03.2017	KUL Lublin
5	XIII Forum Bibliotekarzy Województwa Śląskiego	9	31.03.2017	Katowice Biblioteka Śląska
6	Szkolenie dla bibliotekarzy systemowych edycja 2017	1	05.04.2017	Zabrze
7	Polsko-Ukraińskie Spotkania Bibliotekarzy	2	05-07.06.2017	Katowice Biblioteka Śląska
8	Nowe rozwiązania w dziedzinie prawa autorskiego i ochrony danych osobowych	2	7.09.2017	Katowice

9	„Dwa bratanki – odkrywamy literaturę węgierską w Polsce” – szkolenie dla moderatorów Dyskusyjnych Klubów Książki z woj. śląskiego.	3	15.09.2017	Biblioteka Śląska
11	Międzynarodowy Festiwal Komiksu i Gier	1	16.09.2017	Łódź
12	Wizyta studyjna w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Opolu	2	28.09.2017	Opole
13	Gamifikowanie literatury pięknej na smartfona	1	3.10.2017	Biblioteka Śląska
14	O Śląsku po śląsku – konferencja naukowa	1	17.10.2017	Teatr Korez
15	21. Międzynarodowe Targi Książki w Krakowie	5	26-27.10.2017	Kraków
16	3. Śląskie Targi Książki	30	10-12.11.2017	Międzynarodowe Centrum Kongresowe
17	Katowickie Prezentacje Biblioteczne	7	17.11.2017	Biblioteka Śląska
18	Forum IBBY	2	30.11.2017	Warszawa

9. Finansowanie

9.1. Wielkość budżetu Biblioteki w 2017 r., ogółem 11.088.012,94 zł

9.2. Koszty utrzymania, ogółem 1.613.293,66 zł

(opał, gaz, energia elektryczna, energia ciepła, woda, czynsze, wywóz nieczystości, usługi telekomunikacyjne, internetowe, pocztowe, remonty bieżące np. malowanie, drobne naprawy, konserwacje, środki czystości, materiały biurowe).

9.3. Dochody własne, ogółem 420.761,43 zł (bez darowizn ujętych w pkt. 9.4)

w tym: **204.204,97 zł** (równowartość odpisów amortyzacyjnych środków/aktywów trwałych finansowanych dotacją z budżetu miasta lub otrzymanych w formie darowizny - odniesionych na przychody okresu)

(uwzględniono m.in. kary pobierane od czytelników, wynajem pomieszczeń, usługi kserograficzne, opłaty za wydanie duplikatu karty czytelniczej, darowizny pieniężne, odsetki bankowe, inne dochody z działalności gospodarczej).

9.4. Darowizny rzeczowe o wartości 221.669,46 zł:

- książki od wydawnictw przeznaczone na nagrody
- książki do księgozbioru
- książki na kiermasz
- meble – krzeselka, stoliki
- potykacz

9.5. Inne środki finansowe pozyskane przez Bibliotekę: 619.107,05 zł,
w tym:

9.5.1. Z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

- wysokość środków **164.000,00** - „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” ,priorytet - Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych
- wysokość środków **14.876,59 zł**– tytuł projektu – program Partnerstwo dla książki, „Wejdź do gry. Kultura czytania i twórczego działania w bibliotece”

•

9.5.3. Z innych źródeł – **5.439,37 zł**

- Darowizna pieniężna na zakup książek – **3.000 zł**
 - Rada Jednostki Pomocniczej nr 8 Osiedle Witosza
- wysokość środków **1.440,00 zł**– tytuł projektu – „Lato z książką”
- Rada Jednostki Pomocniczej nr 6 Ligota-Panewniki
- wysokość środków **999,37 zł**– tytuł projektu – Organizacja imprezy z okazji Dnia Dziecka dla chorych dzieci w Górnośląskim Centrum Zdrowia Dziecka – przedstawienie teatralne dla dzieci „ W bajkowym ogrodzie mieszka czarodziej” spotkanie z Krzysztofem Kończykiem

9.5.4. Budżet partycypacyjny (obywatelski): **437.791,09 zł**,

w tym:

- przeznaczenie „ Zakup sprzętu multimedialnego dla Filii nr: 11,36, 27
wysokość otrzymanych środków **44.946,00 zł**
- przeznaczenie „Zakup książek, audiobooków oraz czasopism dla wskazanych filii w ramach Budżetu Obywatelskiego”
wysokość otrzymanych środków **274.000,00 zł**
- przeznaczenie „Organizacja spotkań w ramach budżetu obywatelskiego”
wysokość otrzymanych środków **8.000,00 zł**
- przeznaczenie „Zakup sprzętu komputerowego oraz wyposażenia filii w ramach Budżetu Obywatelskiego”
wysokość otrzymanych środków **110.845,09 zł**